

ضبط جزیده سی

۹۹۹

درود میں اجتماع

وہجی دورۂ اعلیٰ

۵۹ جیس العقاد

۲۸ شاط ۱۳۳۷ [جیشہ] ۱۶ جادی الاول ۱۳۳۶

روزنامہ مذاکرات

۱۳۳۷

۱۳۳۶

کی روشناسدہ قانون براد :

- ۱۳۳۰ - مولانا عربیقاوی لایحیہ کے قیام مذاکراتی .
- ۱۳۳۱ - امرا فرانسسک ایکسی مذاکراتی .
- ۱۳۳۲ - زائرانہ کے طالب و تنظیمات اسبابہ جت مربوطین ختمہ فرانکہ .

مذہبات	صیہ
ضبط سابق براد	۹۹۹
ارادہ منیر حضرت اہل سنتی	
مدت ایضامہ کے اون بن کون آندی ختمہ ارادہ منیر حضرت اہل سنتی	۱۰۰۰
ارادہ وارده	
اہیابہ برادتی تکروری	
ایون کافرانہ کے رسم استیلا کے عذر فرانکہ کے شدیداً اعادہ	۹۹۹
سنگار کافرانہ کے رسم استیلا کے دائر فرانکہ کے شدیداً اعادہ اولویہ میں ایمان واسی تکریمی	۱۰۰۰
گورث وفاق رسم استیلا کے عذر فرانکہ کے شدیداً اعادہ	۱۰۰۰
ایڈیکٹہ دائر ایمان واسی تکریمی	۱۰۰۰
وادیقی تعزیر کیلئے خارجہ مع امرای ختمہ کی لایحیہ قانونہ کے شدیداً اعادہ ایڈیکٹی میں ایمان واسی تکریمی	۱۰۰۰
تاریخ قانونی مذاکراتی	
۱۳۳۶ - منشی مولانا عربیہ قانونی لایحیہ کے جیس :	۱۰۰۰
سابق عربیہ نظریہ بودیسی	۱۰۰۰

بدا مذاکرات

دینہ ساعت

[رئیس : حاجی عادل بک آندی]

ضبط سابق فراتی

رئیس - آقدم . مجلس گزار اولویہ ، ضبط سابق خلاصہ سی اوقوہ جقی . بیوریکر بک آندی : (کاب توی پک ضبط سابق خلاصہ سی اوقور)

رئیس - ضبط سابق خلاصہ سی ختمہ بر مطالعہ وارسی آقدم ؛ ضبط سابق خلاصہ سی عیناً قبول ایڈیکٹر .

ارادہ وارده

اہیابہ برادتی تکروری

رئیس - آقدم . معلومہ عالیہ اولویہ اوزرہ . اہیابہ کوکندریکنز فرار تکرارہ مادتصدیقل علاوہ ایڈیکٹر . بر جلدن اولویہ اوزرہ . ایون کافرانہ کے رسم استیلا کے عذر فرانکہ کے شدیداً اعادہ اولویہ میں ایمان واسی تکریمی

تحت مجبورنده اولاسى واجنى لسانى تحصيل غوث اولسى گيئيتمير. لکن بونک بر حدى ، بر زمانى اولمال ، فصله، مکتاب سلطانبوده متوسطه قسته قهر ، السنة اجنبیه تحصيل ابتدائيه بور ووده پک مولاندر . بر چوچونک ، طلمذيه سنى وهنات مله سنى ، مشاعر سنى والمحصل دوانته ، مليته ودولته متعلق هر شي بيلگدن ، آکلاندرن وبتون مناسيه رسلان وشانلى اولدغنى آکلاندرن وتاميه زعت بونلرى قش ايندنگن سورگه لسان اجنى تحصيل چاپشمنده بر مانده قائلر . بانه عليه بنده گز بوخصوصده ناهه نظارتکن... (عارف نظارتک صدرلى) بلهش سولهدم اقدم ، عارف نظارتک ومجلس عاليک ، باطامه ، نظر دقترى جلب ايديبورم . اولام تيرک ، هنوز بونک کنج باشنده ايکن ، ندراسک بوندر آخير ومختلرما بر بونک آله آدرلسى هيچ بريستى تحصيل ايدمه لطفى اتاج ايدر . چونکه هر ايجى لسان برون تحصيل ايتک قدر کوج برشى اولالار . وباشنجه بونلرى بونک بر مارگران آتنده بولوتدروبوده وغه غير نافع برحاله کتيرلترى . قطباجاز کورمه بورم وبونک ايجون نظره دقترى جلب ايتکک رار بوخصوصدىک مطالبه لطفى وهکي نماير بايشمنده اولدغى بونده خاطر پک اقدنک بيان ايله سنى طلب ايديبورم .

شمن اذنک (ارطغرل) - اقدم ، معلومه ايلک ، مشروطيتک اعلاندن برى هيت حرميونک زياده اشغال ايدن شکه . عارف سئسئى اولشدر . عارف حقهده ، بونکي مالدن ، مختلف ذوات ، پک چسوق فککر سرد ايتش حکومت طرفندنده بونره مختلف جواير ورلشدر . بو جاراتل ومناقشات ، تکرار لاق ايتمه بورم . ششان شکر ايدرک بونون بو مناقشات نجمنده سوک زمانلره عارف ايجون ميين بر استقامت اساسى حاضر لاش اولدى . فقط بو استقامت دهام ميين ، دهام فياض بر شکله اولاسى هيزم آرزو وهى ايدرن .

عارف سئسئى مناقشه ايتک ايجون ، اوج جهتي نظر وهه آلقى القضا ايدر : برسى مال ، ديگرى مال ، اوچينجه سوره ايتدائى ندراس .

معلوم ايلک ، عارف فاعلى ، ملکنکته بالکتر بر حيات عرفان اولدورنده قائلى ، هين زمانده ملکنکته جىدا مربوط وعرضتکار وطندا نظر يتدبريلدر . عارف نظارتک وخدمت لئسئى درجهده ايدن ذواتک بونون مساعيلرتک ونقطه م سولوف اولاسى اقتضايدر . شمدى وبخصوصک ، بواجو نوع مکتبازده قصورته تقصير ايديبونکي مطالعه ايدم :

عالى تحصيل ، بيورسکره ، سوک زمانلره قدر ميين برشسکي آتاشمدى . آخى کين سندن برى بوخصوص ايجون مهم نيشانده بولوندى ودارالفونک ايتک نعل آيئدى . بوخصوصده خاطر سابق شکرى پک اقدنک قيتدار فعاليت مساعيلرف حرمته پاد ايتک ايتنرم . ديگر ملکنکته نيشته ، دارالفونوز بوگون ، تکميل اغش رشده کادير . فقط ، مرصاده تکنه سولوف براستقامت آتاشدر . دارالفونک برنجي ناييسى ملکنکته حل و عرفان تايين

آرزوسنى تامين ايدر ، فقط ، اوتوز بيک کتبيک مکتب اروهونک احتياجي دهام اهدر ، نطن ايدرم .

سورگه انقسم ، آکر عليه دققيانى ، پک بونوک برشيدرم . بونلر ، بنده کزک نطن ايره بريکي شيفرور ، هيا مکتبهده اولونوجوق قرائت کتابليرتک ايلالارى ، يکيشق بر سورنده ، لعين وقيمت ايشار اوللارى ؟ سورگه مانده تاليف و ترجمه اکر ايسئى وار . هيا مکتب ايجون يکيشق رکتاب تاليف ايدمه بر مکلفات وربوده بونکشان لئردن آلاق چوچونلره فرق پارمه صابقي دهام ايجى اوللارى ؟ طدى بو سؤزلر ، احواله که نظارت مادمسه بر مشافهه نيجهسى اوللارى چقه جق . فقط نيجهسى بنه ، قش بر آب سورنده قلاصق ، بونى بييلورم . لکن ، برکزه سولهدقش اولوق ايجون سولوبورم .

شوق پک (ازده) - رفيق هزم حسن رضا پاشا حضرتلرتک کتابلر حقهده ، بيان بوورقلى فکر ومطالعه ، بنده کزه اشترک ايديبورم . آخى نونه مکتبلىر حقهده بر ايکي سوز سولهدمک ايتنرم .

معلوم هاليلرديک نونه مکتبلىرتک سبب تاسيى ، اوللای احکامات لسان اجنبى تحصيل ايجون اوللارنى اجنبى مکتبلىرته کوندرمک قلندن آزاده قائلرى کي برخير حسنه مستدر . ايتدا حکومت بو زدى قدير ايدرک - اوله نطن ايدرم - استانبولده اوج نونه مکتبى تاسيى اغش وو مکتبهده غايت مقدر ومقتدره مدنى ومعلملر دارک وتعيين هين لسان اجنبى واقف ، حسن اخلاق احصائى ذوات اقباليه وو مکتبلى ، حقيبه نونه دنه جلده رجهه ايصال ايتدى . فقط کيت کيدم نونه مکتبلىرتک هدى اولقدر تکثر ايتدى که ايتدائى مکتبلىر قانقانات کيسى . نونه مکتبلىرتک سبب تاسيى ، مرض ايتديکم کي ، لسان اجنبى لايقيه تحصيل ايتدیرمکسکه اوران چيقتلر ، امور تجاربه وصراقيهده واغذواصط معاشلانده بولونوق ناييسى تقصير ايديبورم . فقط بونلر اولقدر تکثر ايتدى که چوچونلر مکتاب استانبوليه برمک ايتنن اوللای اطفال ، ايتدابلره بر بولهدى ونونه مکتبلىرته کوندرمک مجبورنده قالدى . نونه مکتبلىرته لسان اجنبى تحصيله ، معلوم هاليلرديک ، نارجي ويا ايتکسى سندرده باشلاندر ايلر . وو مکتبلىر دوام ايدن اطفال ، سکز طغوز باشلانده ک صغير وصغير ماردر . فائز زم مکتبلىرک پروغراملى اولقدر دولون ، اولقدر بونجى درک کونده نيشاده موجود علومدن بش ، آلى درس کورمک ، کيجه وظيفه لرى حاضر لاق مجبورى قارشيشنده بولون برسى ، بونلرى اساطه ايدرم . حوصلهت صيندر برمايکين بروماجنى لسان تحصيل قارشيشنده فاليره اوسيدن نه بککنيير ؟ دهامى هنوز تکميل ايتمش ، وجودى هنوز تامنى بولاشن بر سنى ، کزک دهام وکرک فکرا ، جىبا متأر ، مضمر اولور وکوره لير فالير ، بنده کزک بو ايامدن مقصدم ، اجنبى تحصيل اولاسون ، دناک دکادر ، اولاد وطلحه جئسى ايجون حکومتيه تقصير ايدنلر هر هانکي بر اجنبى لسان تحصيلتک

اولفته اقای متقاسی ، دیور . یمن ماده تصدیقک قلمبرانی ، بر کرده رأی مالکزه عرض ایبیور .

آمن سوکره سفار کاهدر سائوسم استیلاک حقهده فرار نامه ده به جتی سورنده ماده تصدیق علاوه ایشمشک . هیت ایان بون طی ایبیور و هیت سبواتک اولبه ورمش اولهتی فراره بنه ماده تصدیقک طی صورتیه لاهه تک بولک تقرار استیکتی بیور . اوچتی اولوق اوزرده . کبریت و قلو رسم استیلاک حقهده فرار نامه ماده تصدیقک سورنده طی ایدلهکی خیرور بیور . بر مطالعه واری ۱ (موافق صداری)

اولهده بواج فرار نامه ماده تصدیقک طی قبوله لایکی هیت ایان بنسج ایده جکر ، بومورنی قبول بورانر لغات قلمبرسون : قبول اهدی . سوکره یکن سه دامیاتی تنیک کیلیرتک خارجه منع احراس حقهده رفاتون کوردمشک اوک دائریه ایان راستک بر تکراری وار . اولوقیکر اقدم :

مجلس سبواتک دولت جلیله

دامیاتی تنیک کیلیرتک خارجه منع احراس ، تکثیر اعدادی حقهده حله منجه تنظیم و مجلس سبواتک تصدیقاً بقول ۲۸ مارت ۱۹۳۳ مارخ آتی بوزگاسان سکز نورولی ذکره : باغینا عیله ارسال بیوریلان لاهه قانونیه جلس ایان نامه و عدلیه ایجنتران تنظیم اولونکن سبواتک ایله برکنده عیال حومه ایدله کی قلمبرک آتی ماده هر جازاک صداری غنه و شدید کورنک حرای قدیمک اون آتوند اخی آتونه و حبس جزاسنکده بر آیدن آتی آه تزیل و تعدیدی صورتیه ماده مذکورنک تعدیل و مواسارنک عیال قوی فرارلندیریش و مذکور ماده تک اعدیلان واقعه نظرأ اکتساب ایندیکی شکک بر صورت صدقسی قلمبر حقهده اولیاده امر و فرمان حضرت من له الامر کبر .

۱۶ جادی اولوق ۱۳۴۶ و ۲۸ دایما ۱۳۴۶

کتاب مری
اسامیل متقال
مجلس ایان وئیس
وقت

دئیس — بزم ندون ایندیکیز لاههده آتی ماده اولوق اوزره
• برأ و عمرأ هر نه من و اوصافده اولورسه اولسون تک وسوری اولوق قلمبرک اجنیهه تنیک حیوانل امر ایدلهر که حیوانات مذکورنک امراری نسبل ایلیرون حیوانک تصادفیه برابر یکری پش آتوند بوز آتونه قدر جزای قندی آلیله و اوچ آیدن رسته قدر حبس ایله جارات اولو تورو ... • بیشتر . هیت ایان ویکری پش آتوند بوز آتونه قدره اولان جزای قندی وارن آتوند اخی آتونه قدر • سورنده تعدیل ایبیور . وه اوچ آیدن رسته قدره اولان حبس جزاسنده . بر آیدن آتی آه قدر • سورنیه تزیل ایبیور . قانونک تعدیل ایپان قسی بانکر بوندر هیلندر .

حیدر بک (قونیه) — مساعده بوریاوری اقدم ۱
دئیس — مذاکره اولونه جسه اجنت ورم .

حیدر بک (قونیه) — عن ایدرم اقدم .
دئیس — اوصافه اجنت ورم . مطالعه کوزی منضبه ایله بیلیر بریکر . یکن سه ، بنه اجنن مالیکر مستجلیت قراره بو . قانونک مذاکره منی اینت سنن ایدیه اولنک ایجون مذاکره منن عمل کوروز . ویه عرض ایشتم . یوقه اصول ، اجنت تودیع و سواله ایچکدر .

شدی معارف بوجمنی مذاکره ایده جکر .

قوانین مذاکرانی

۱۳۳۶ سنن موزتت حمیه قانونی لایسنک بقیسی

— معارف نظاری بروجسی

دئیس — هیت حمیه منی حقهده بر مطالعه واری اقدم ۱
حسن رضا پاشا (حیدره) — اقدم ، منظور مالکز اولهتی اوزره ، معارف بوجمنی ، آثار نامه طبیعی و تألیف و ترجمه اکریمی ، کتاب کتایب ، مادمیه ، آثار علمیه تدقیق ایچسری معارف ، مادمی واردر و واریق ماده تک بکون ۱۶۳۶۵ ، لیرادر حقیقه ، سوک زمامه ، معارف نظاری ، خواصک منافع خادم آثار تشر اشدی و هر کسده بوندر مستقد اولدی . فقط بو آثار منتشره . بنده کورک فکره ، مقصدی تأیین اجز . خواصی تیوریدن زیاده مکتب چوقورنیک منافع خادم کتاب وجوده کتیرنک ، مقصدی تأیین ایدر . بوکون قرائت کتابلری که اهل . نوغری برله چه تدقیق ایده جلا اولورسنق کوروز که هیچ رسنک املاسی ، دیگرته بکزه بیور . برچوچو ، رخی سنده . رگلی بنشله املا اولورک ، بیور . دیگرته بنشله املا اولورک ، بیور . بوکون بنشله املا ، چوقورنک ذمی بونون بونون خراب اولویور . بوکون تک برجهت علمی . برده جهت مالمیسی واردر . بنشله هیچ طرفنده بر مکتب چوقورنک ایجون بایلان کتابکده اون ایکی فریفته مالمیسی کوروله مشفر . بنده کوز بوز آکلانوم . بوکون اولون ای فریفته مالمیلان بر مکتب کتابکده مؤلفه و طابینه که اقدانی دوشو یکنز . اصغری اولوق مکتب اردوسنده موجود طلبه تک عددی اوتوز بیک فرض ایدرسک شوشالده طلبه هرسته اوتوز بیک کتاب وریبیور . و تکدر . بیری اون ایکی فریفته مالمیلان بوکون ، اوچ بیک شوقدر لیرا فتح راپیکر بو تنک مشروح و با غیر مشروح اولهتی ، دوقریسی ، بنده کوز کسیره بیورم . اولنک ایجون ، بونصوسنده منع احتکار هیت منظر مننه حوالهسی رجا ایدرم . (خاندلر)
اقدیلر ، بوکون ابتدائی بر سنک ، بر سنک کتاب اجری قریباً آتمش فروش ایبیور . دوت اولاد صامی بر بلا تصور ایدم . بو بلا دوت چوقورنه ، بانکز کتاب پارسی اولوق ، ایکی بوز فری فروش وریبیور . چوقورنک قلی ، کاندیده جانا او حلهده قانون اساسی ، تحصیل ابتدائی عیال و بیوریدر ، سوزی ، بنده کوز اوله بیورکلی منادر . اولیا جلی سیاستمامی ، فلاحه تک دیوانی ، بیسم کیسک دیوانهمی . احیان که برطاق محمود آمدرک

نه اولدينه دائر كندينه وقوع بولان بر شواله ووردكاري جوايدر .
 مشارالها ديورده : آلمان قاديانلري درت نئي بيله ليدر . معمد . مطبخ .
 البسه . چوقوق (راو و سدازلي) ايسته زده ايسته بورزه مكشتر مزده .
 قيز مكشتر بده معلم و معلمه لرمز چوقوق لرمز . بوا ساسلري اوكرت سونلر
 واك زياده نظر اعتباره آله حق بوا ساسلر اولسون . قيزلر تنورايشون
 فقط بوا ساسلر اتره سنده تنورايشون و هينك ايده آلي . مفكوره سي
 برهاله تشكيل ايتك اولسون . فقط عاله تشكيل ايده مه جكلر كده سفالته
 دوشمه ملري هينك مظلومي اولديغندن قيزلر مز عيني زمانه مساعي
 حياتيه به اشتراك ايده بيله جك بر حصيلده كورمش اولسونلر . قيزلر ك
 مساعي حياتيه به اشتراك ايجلري مسئله سي بوراده اوزون اوزادي به
 مناقشه ايتك ايسته ميورم . هر حاله ظن ايدر كه عرفز بوكا مساعد
 و تاريخ اسلامك شانلي دور لرته هاند اولان محيغه رده بوني تايد
 ايده جك بر چوق نقالر بولوب كو سترمك قابلدنر .

ابتدائي محصيلنه كنجه : بنده كز بو خصوصه اك زياده نظر دقه
 آلماسي لازم كان جهت كوي مكشتر اولديني قضاغندهم . دون
 مشيخت بودجه سي مناسبته ازمير مبعوث محترمي رحمي بك قرداشمز
 غايت اساسلي بر نقشه دن بحث اينديلر . اوده كوي مكشترينك حالي ،
 كوييلر ك وضعي . رحمي بك ، بو خصوصه كوي اماملرينك نوربري
 ايلري سوريوردن . بو حقيقه ازمير مرشاهدر . بنده كز ، عيني زمانه
 كوي معلملرينك و ابتدائي معلملرينك ده بو خصوصه بك بويوك
 روللر اويضا به جقاري قضاغندهم . بوندن دولابيدر كه دارالمعلمينلره
 بك زياده اهميت و برله سي آرزو ايدويورم . مملكت ، آخچي وظيفه
 شناس بر معلم ارددوسيله قورنارايلا بيلير . بوكا هينز ايمان ايتمه لي ز .
 مشروطيتك اعلانندن بري هينك محترمه بك معارف نظارستانن ظن
 بوتون لايحه ملري وايسته ييلن بوتون تخصيصاتلري بويوك بر شوق ايله
 قبول ايتي سيده كو ستر يوروك بوتون ملت بوني معارف نظارستانن شنه
 آرزو ايدويوروكلر بور . فقط بو آرزو لر حقيقت بوليورمي ؛ دارالمعلمينلره
 تمقيب ايديلن پروغراملر هر حاله بر ازاها اساسلي بر شكلده تنقيد و اصلاحه
 محتاجدر . اصلاح ايدملكه بر ابر اورادن يتيشه جك قنديلره كيه جكلري
 محيط ايله الفت و انيسيت ايده بيله جك بر فكر و يرملك ايجاب ايدر . تا كه
 كويه كيشيكي وقت درين بر عشق ايله كيشون وكوييلردن نفرت
 اجه سون ، مناسبته بولنديني آدملك روحلرته نفوذ ايده بيلسون ،
 اونلره دوعغري بولي كو ستره بيلسون ، اونلره كنديني بر مرشد ،
 بر مرئي تلقى ايشونلر . حالبو كه مع الاسف اكثر عجللره بو ، بويله
 اولمايور . بك چوق پرلده معلم اولار ق كوندريين ذوات بر آي
 صوكره كوي كوندري بيلور . چونكه بومعلملر او محيطلره درين بر عشق
 ايله مربوط اولما مشلر در . مكشتر كنديلري او محيطه كوره نجه ييز
 اجه مشلر . اوت ، كويه كيشمك جدا بر فداكارلق اولاجقدر
 و بوفداكارلني اختيار ايتك ايجون بعضي هولردن كيشمك ضرورتي
 وار . دارالمعلمينلره طليه بوفداكارلق روحي و يرملك ايجاب ايدر .
 تا كه كوييلر و فقه اهالي سي - كه اكثر عجللره عيني درجه ده
 بوليورلر - او كا حرمشكار بر نظره باقسونلر . حسن رضا باشا

تقدير ايندي و تمديد ايله دي . فقط ، معلوم مالكنز لسان اهلندن
 اوكره نيور . عمر نده هر بجه ايكي كه قونوشه مابان بر معلمدن ، هر بجه
 اوكره نيله مز . بوكون طليه ، هفته ده بش ساعت اولوق اوزره ، سكر
 سنه هر بجه اوكره نه جكم ؛ تحصيل ايده جكم ؛ ديه اوغراشيور .
 مكشترين چيققدن صوكره بو طليه بيروته كوندرسه كز آج قاليق
 تهلكسته معروضدر . چونكه ايكي كه سوله مه سي بيلدن . سكر سنه
 هر بجه لساني تحصيل ايتش بر اقدنك ايكي كه ايله هر بجه افاده مرام
 ايده مه سي يازيق دلكي ؟ بونك برنجي سبي ؛ هر بجه معلمي اوله ق
 انتخاب و استخدام ايدبان ذواتك عرب لساني بيله مه سيدر . معارف
 نظارستانن استرحام ايده مز ، بو قطعلي اهميته نظر اعتباره آلسون .
 بر آزه قيز مكشتريندن بحث ايتك ايسته م . قيزلر يرك تحصيل
 ايجلري الك زياده التزام آرزو ايدنلردن بري بنده كز م بو خصوصه
 خيلي يازيلر يازدم . فقط بوكون ، كنديمي خيلي دوشونه جك بر موقده
 بوليورم . بز ، قيزلر تحصيل كورسون ؛ بديك ، فقط ، قيزلر ك تحصيلي
 هيچ بر وقت عاله تشكيلاتي صارسون ؛ ديه دك و بو هيچ بر زمان
 آرزو ايديله مز .

افنديلر ؛ بيلير سكر كه ملتر ، جميتلر عاله لردن مشكلدر . هاله
 نه قدر متين مللر اوزر يته قوريلورسه جميتده او قدر رصين اولور .
 باخاصه معارف نظاري دا ئتا بو خصوصي نظر اعتباره آلمغه مجبوردر .
 يعني ، قيز مكشترينده كي بوتون تدريسات ، هاله ملني قوتلنديرمكه
 معطوف اولمايدير . بوكون مكشترلره او قوياق قيزلره ، بو حوك ، هاله
 تشكيل حسك نه درجه متين اولدينه هر حاله وانف دكاز . كوريلن
 احوال و نظهرات بري بو خصوصه بر آرز شيه به دوشوريور .
 شمدني به قدر مملكتمز بر چوق صدمه لره معروض قالدن و بو
 صدمه لرك هينسه بويوك بر مناسله مقاومت ايندي . امين اولكز كه
 بونك يكانه سبي ، هاله تشكيلاتك متني ايندي . بوني بنده كز
 سويله ميورم . انكاز ملتنك اسباب تفرقي بك درين بر تدقيقه تدب
 ايدن و بو خصوصه دائر يازمش اولديني اتريله آرزو ايده بويوك بر شهرت
 قازانان « ندمون ده وه لن » ده بوني بر مثال اولار ق كو ستر يور
 و بو ذوات ، بر اترنده ؛ توركلر تاريخاً بك چوق صدمه لره اوغراد قلري
 حالده بوكون يته زنده بر حالده باشا بيلورلر . بونك يكانه سبي ده
 توركلرده كي هاله تشكيلاتك متني ايتيدر ؛ ديور . شو حاله افنديلر ؛
 بز اك بويوك قيصا قنيقه محافظه سته جالسه جنم شني ، بو هاله
 تشكيلاتك متني اولمايدير . شو حاله قيز مكشتر مزده ، برنجي
 فايه بوا اولوق ايجاب ايدر . قاديانلر ك حياتيه به اشتراقر يته بنده كز
 بوتون موجودتجه طرفدارم ، باخصوص ، بوكونكي فلاكتي حردن
 صوكره بومشله ، ضرورت حالي آلسدر . عرفزك مساعد اولديني
 درجه ده قاديانلر مساعي به اشتراك ايتمه ليدر . فقط مكشترلره كي تدريسات
 بالكنز قاديانلري مساعي حياتيه به اشتراك ايتديره جك بر شكلده
 اولمايدير . اوراده هاله اساسي دوشونمكده ايجاب ايدر . سزه
 بوراده برشني خاطر لائق ايسته م . اوده آلمانيا ايجرا طوريه سي
 حضرتلرينك آلمان قاديانلرينك اوكره غلري ايجاب ايدن شيلرك

حرکت اجتماعی . معلم اولادقی فزاینده بر جوق اوصافک بولمسی و بونلرک فن ایله دنک نه اولدینی بیللمه لری ایجاب ایدر . عینی زمانده کندیلرینده دینی ، ملی و وطنی حیایته بولونتی ضرور ایدر . چونکه ، بوحلردن محروم ذوات ایستدیگمزل نسلی بئشده برمه و طلبه دهده حس دینی و ملی اوایلند برمه ماز . دنک لزومی حقیقده بوراده اوزون اوزادی به ایضاحاته کیریشمه بی عبت کور بیورم . بولزوم اک بولوک متفکر لک تحت تصدقنده در .

افتدیلر ، صوک زمانلرده کوردیکیز احتراملر ، فردی نابللر ، شخصی حرسلر ، امین اولکیز که مجرد دینی و ملی نجیب حسلرک بوغولاسندن ایلری کیشدر . قارشینده کنی آج براقه رق ، جینده بی یاره بی آلان و سفاهت لریه صرف ایدن برانسانده ، اگر بومقدس حسلر اولسه بدی اجتهای برجنایت اولان بوحالری تجویز ایتیز ، ملتداشلرینک فلاکت لریه آجیردی . (آلفیشلر) معارف نظارتی ، تعقیب ایتدیکی اصولده ، علوه دینی تدریساتی اهمیتیز بر مسئله عد ایشدر . حال بوکه ، اک چوق اهمیتله تلقی ایدله جک بر مسئله وارسه ، اوده بودر . شدی به قدر علوم دینیه درسی اهمیتیز کورولشدر . علوم دینیه ایچون تمین ایدیلن مملوره اوصاف لازمه نیک بولونوب بولندیتنه اوقدر اهمیت ورله مشدر . علوم دینیه دکلی ناصل اولسه اوله بیلورکی بر اصول تعقیب ایدلشدر . حال بوکه بودرس ، دیگر درس لردن دهاممدر . چونکه ، علوم دینیه معامی ، قارشوسندمکی طلبه نیک احوال روحیسته ، ممنویاته حاکم اولاجقدر . اوممنویاته حاکم اولایلمک ایچون ، کندیننده لازم کلن واسع فضیلت ، کنیش عرفان ، درین وقوف بولونتی ایجاب ایدر . هر حالده بومسئله ، اهمیتیز تلقی ایدله جک بر مسئله دکلدز .

پروغرام مسائلنه کلنجه : بوتون پروغراملرک هیئت عمومیه سنی کوسترن بر مثال سوله به جکم . هر حالده ، مکاتب تالیده تعقیب اولونان پروغراملر مطلوب فایده تأمین ایتیمکده در . کچنلرده دارالفنونیه منسوب بر ذات ، سلطانی مکتبلرینک اولدقجه بولسک بر صفنده بولونان مخدومی آلمانیا به کوندردیکنی واورامکتبلری ، لسان بیلدینی حالده مخدومی آتیمق ابتدائی صفلریه قبول ایلدکلرخی سولیلوردی . پروغراملرک ماهیتی پک کوزل کوسترن بوقمه حقیقه بزنی دوشو . ندیره جک بر مسئله در . (مع التأسف صداری)

پروغراملر مناسبته برده نظر دقتکزه عرض ایدله جکم مسئله ، لسان تدریساتی و بالخاصه هر چه تدریساتی در . هر چه نیک مکتبلرده لوزوم تدریسی ، بوراده اوزون اوزادی به سوله مک حاجت کورمه بورم . چونکه وطنیزک بر قسمی ، ملتیزکی یاریسی هر ب ملت نجیبیه سی تشکیل ایتدیکی ایچون اولنرک لسانلری هر حالده بیلمه مزاججاب ایدر . لسان دخی اولوق اعتباریلده ، بولسانه قوفن ضرور ایدر . کور بیورکزه حکومتده بولزومی قدر ایتیم و مکتبلرک پروغراملرنده هر چه تدریساته ، وسعتل ساعتلر آیرمشدر ، اوتنه دن بری . مکتبلرده کی هر بی تدریساتنده صرف ونحو عالی بئشدرمک کی یا کیش بر فایه تعقیب ایدیلوردی . طبیعیدرکه مکتبلرده هر چه تحصیلندن مقصود بودقلدر . معارف نظارتی صوک زمانلرده بونی

و اختصاصی تأسیس ایتیمک برابر حرث ملی نیک انکشافی خصوصندهده متین خطله ر ایتقدر ، بوده آتیمق دارالفنونک استقلالنی تأمین ایتیمک اولور . کمال شکرانه کور بیورکزه حکومتده بوقطعی نظر اعتباره آلتش و دارالفنونیه بر محاربت ، بر استقلال و بر مک اوزره هیئت محترمه به بر قانون لایحه سی کتیر مشدر . بوقانونک مذاکره سی ائشاننده ، تحصیل مال حقیقده کی مطالعه لری بی اوزون اوزادی به سرد ایدله جکمزدن ، شدی بلخامه ، تالی و ابتدائی تدریساته کییورم .

افتدیلر ، بیلورسکیزه ، بو کون مملکتده مع التأسف اخلاقی و دینی برجران حکمفرمادور بوجران مع التأسف کیندیگه ده اذیع بر شکل آتقدر . در . بوجرانک بوتون منشای ، دیه جکم که مکتبلره مدرسه لراولشدر . چونکه ، بجران بلخامه منور عد ایتدیگمزل صنف آرسنده کورو . لیور . بو بجرانی آچان ، بو ایکی مؤسسه در . بونک اوکنه کیمک و حاصل ایتدیکی حارسیتلرک اوکنی آلهرق مملکتده جدأ نافع عضول بئشدرمکده یه بویکی مؤسسه نیک بورجی اولمیدر .

افتدیلر ، پک کوزل قدر بویورسکیزه ، بر جمعیت ، مختلف بر جوق مناسبتلرک اجاعتدن شکل ایتش برعضوبتدر . بومناسبتلری تأسیس ایدن اساسلر ایسه ، قوانین اخلاقیه در . قوانین اخلاقیه سایه سنده در که جمیلر ، آهنگدار بر شکلده فیاض بر استقامته دوعری کیده بیلرلر . بو اعتبارله اخلاق علمنی وظیفه علمی تلقی ایدله بیلرلر . قانون اخلاقی بهر مابکار لری ، وظیفه بهر مابکار لردر و کیدر . بناء علیه بز ، مکتبلرده اخلاقی تأسیس ایتدیگمزل زمان عینی صورته حس وظیفه بی ده تأسیس ایتش اولاجتیز . بوقطعه دن اخلاقک اهمیتیه هیچ کیمسه انکار ایدمز . فقط ، اخلاق نه اوزرینه استاد ایدله بیلر ؟ معلوم مالیکز ، اخلاق ایچون ، بو کون فیلسوفلر ، اوج قوه مؤیده کوستریورلر ؛ بری وجدان ، ایکنجیسی طبیعت ، اوچنجیسی ده جمعیت . ایشته بز ، بو اوج قوه مؤیدی آیری آیری تدقیق ایتدیگمزل زمان ، هر اوجنکده متین بر اساسه استاد ایتدیگنی ، وقاعت بخش بر قیمتلری اولمادینی کور بیورلر . شو حالده ، مکتبلرده اخلاقی متین بر اساسه استاد ایتدیگمزل زمان ، ایچون برنجی درجه ده نظر اعتباره آله حق شی . قوه مؤیده نیک قدسی بر اساسه ایتالجه سیدر . بناء علیه اخلاقک تأسیس و معشری وجدانک انکشاف ایتدیرلسی ایچون مکتبلرده دن تدریساته فضل اهمیت و برملکلزومی بو صورته اخطار ایتک ایسترم . (آلفیشلر) فقط دین تدریسی نه دکلدز و ناصل اوله بیلر ؟ بو ، جدأ مهم بر مسئله سیدر . بنده کز ، مکتبلرده بولونتی صورته ، اعتراف ایدرم که کچنلرده دین خصوصنده کوریلن لایقیدی بو تله ایدن ک برنجی سبب فنک فلسفه سنی بیلمه ن کیمه لرک فن مملعلکی اجتماعی ، دنک علونتی قدر ایچون نزوالدیرکده دین تدریسته مأمور اولمالر ایدر . (دوعری صداری ، آلفیشلر) شو حالده بر طرفک دنک ممالیاتندن دیگر طرفک فنک فلسفه سندن و هر ایکی طرفک دیگرینک دائره عرفاندننی خبر اولمالی در که مسئله بی وخیم بر شکله سوقش بوگونکی عجرانی حاصل ایتشدر . بز معارف نظارتندن اک زیاده رجا و استرحام ایدله جکمزل بلکه جیدته ایتیه به . جکمزل شی ، تمین ایدله جکمزی مملعلرک تخا بنده ده زیاده اصا بشکارانه

بوخصوص دوشونیلہ مشدر . بندہ کز بونک ایچون برچارہ دوشوندم .
 اوچارہ ، اوتدیویدہ ، لیلی ابتدائی مکتبیری تشکیلی چارہ سیدر . پک
 چوق کویلر واردرکہ بونلرک نفوسی پک آزدر . بوکویلر ،
 کندی باشلرینہ برر ابتدائی مکتبی آجامازلر ، اون اون بش کوی
 آرہسندہ برلیل ابتدائی مکتبی آجق اوکویلرک چوجوقلری اورادہ
 تربیہ ایتمک ظن ایدرمکہ اونلری تحصیلدن مستفید ایدر ، اونلرک
 جہالت ایچندہ قائلارسنہ مانع اولور و بوسایہ چوجق ، مانہ تربیہ سندن
 آلدینی فنا تربیہنی آلاز . محیطندن کورہحکی فائقلری کورمز .
 بوسایہدہ ، معلملرک تلقیناتی سایہسندہ ، ائی برتبیہ آلمخه موفق
 اولور . عکسی حالہ ، بوشکل دوام ایشدیکہ ، بوبله اوفاق کویلر
 دائمًا تحصیلدن محروم قاله جقیری کی ، چوجققلرہ ورمک ایستہ دیکمز
 تربیہ اساسی دہ بوشکلده ورمک موفق اولمازلر .

صوکرہ افتدم ، بعض کویلریمزدہاوارکہ بونلرک اعتقاداتی دہ باشقہ
 باشقہ در کرک بواعتقاداتی بوحدایتک وکرک بوکی نزاع و اختلافاتی حل
 ایدہ بیله جک یکاہ واسطہ ، بوکی مکتب لیلہ در . مکتب لیلہ ک محذوری
 اولارق رشی درمیان اولونیور . اودہ شودر : چوجققلرہ ، مانہ تربیہ سندن
 محروم اولاجققلرہ مانہ حس و محنتندن محرومیت ، استقبالده وطن حسندن
 محرومیت انتاج ایدر ، بناء علیہ بوبله ، چوجققلری کوچوک باشندہ لیلی
 مکتبہدہ مانہ محبتندن محروم برافق دوشوری دکلدہر ؛ دیلیور . فی الحقیقہ
 تربیہ سی مکمل اولان مانہ و تحصیل منظم اولان مکتبلا ایچون بو نظریہ
 پک دوشر ایدر . فقط بزم پک چوق مملکتلر مزہدہ عرض ایتدیکم کی
 نواقص معنویہ پک چوقدر . بونلری اکالایتمک ایچون بوچارہنی تکلیف
 ایدیورم و نظارت جلیہدن ، هیچ اولماز سہ کلہجک سنہ ، بوایدہ
 برر و غرام منظم و احضار ایدرک مجلس مبعوثانہ تودینی استراحمایہ بورم ،
 عبدالله ہزی فندی (کوناہی) — بندہ کز سوز ایستہ دیکم
 وقت ؛ شمس الدین پک قاردشمز ہنوز سوز سولہ مہشاردی . آرتق
 او ، قیمتدار سوزلری ایراد بوپوروش اولدقارندن ، او سوزلری
 تکرار ایتمکدن اجتناب ایدر و مطالعاتہ بوتون موجودہ جملہ اشترک
 ایلہرم . فقط یالکز بو مطالعاتہ بعضی شیلر علاوہ ایدہ جکم . افتدیلرہ
 بوکون بحارہ یالکز اشخاص و اموال اوزرنندہ مخربیات احرا ایتہ مشدر .
 حربک ، اخلاق اوزرنندہ پک چوق تخریباتی کورلمکدہ در .
 هیچ دکلہ ، استقبالی قورنارمقلنمز ؛ اوزریمزہ ترتب ایدن
 و ظلمتک اک مہارندن اولویور و بو ظلمتک ایسایہدہ ،
 مکتبلردن باشلامقلہ اولور . چونکہ ، بوکون مملکتک
 استقبالی ، مکتبلرہ تحصیلدہ بولونان ذواتہ تودیع ایدہ جکدر .
 هیچ دکلہ مکتبلرہ بولونان چوجوقلرمزی بو عصرک ایجاب ایلہ
 متناسب برصورتدہ بشد برردہ ، الزمہ قالانلری اونلرہ تودیع ایدرسک
 اونلر ، علقکی کوزل ادارہ ایتمکی اوکرتمش اولورلر . بونک موقوف
 علیہ پک چوقدر . فقط ، بندہ کز یالکز برجهتدن بحث ایدہ جکم .
 چونکہ بندہ کزجہ اسالاسی اونشکیل ایدیور . اودہ ، چوجوقلرک
 دیلتی بوکستک و دیلتاری خصوصندہ کندیلری تئور ایتمکدر ،
 افتدیلر ، کوریلورکہ بوکون برچوق قاتونلر تطبیق ایدہ بیہ بور .

چونکہ قاتونک قنوز ایدہ مدیکہ برلرہ ، انسانلرک مقدسانہ قارشہ
 اولان اعتقاداتی اجرای قنوز ایدر . بودہ دیانتہ مربوط اوفق صورتیہ
 اولور . منع احتکار قاتونخ حکومت بردلو تطبیق ایدہ بیہور و بو
 قاتونہ ہرہانسی برشکلہ قونیلیرسہ قونلسون ، یثہ تطبیق ایدہ بیہ جکدر .
 چونکہ بونک قسم اعظمی اخلاقیاتہ تعلق ایدیور . برمسلمان حلالیہ
 حرامی طابیرسہ ، حرامدن کندیسنہ نہ صورتہ فثائق کلہ جکنی
 بیلیرسہ ، طبیی او عمرمانی ارتکاب ایتز . قاتونک قنوز ایدہ مدیکہ
 بردہ وجدانک آمر اولماسی اقتضا ایدر . ابتدائی مکتبلرندہ اوقوتدیر-
 یلاجق درسلرک چوجوقلرک سنلریہ متناسب اولماسی ایجاب ایدر .
 ابتدائی مکتبلرندہ ہر حالہ لسان اوقوتقندن زیادہ قرآن تلمیم ایتمک دہا
 اولادر . چونکہ اویشلرہ قرآن تلمیم ایچمین چوجوقلر ، بو بودیکہ
 قرآنی تلمیم ایدہ منزل . ہر حالہ کرک نمونہ اولسون و کرک اولماسون ،
 ابتدائی مکتبلرندہ لسان اوقوتدیر لائق اقتضا ایدر . چونکہ بویشدہ
 بر چوجوقلرک دماغی ، ہم لسانی و ہم دیگر فنونی و عینی زماندہ
 قرآن و علوم دینیہ تعلق ایدن درسری ، استیمانہ کافی دکلدہر .

« چونکہ او ترازو اوقدر تعلق چکمز »
 اگر اوستندہ قرآن اوکر ترمسہ اون ، اون بش یاشندن صوکرہ
 قرآن تلمیم ایتمک کندیسنہ آخیر طیر . بناء علیہ مکتب ابتدائی تک
 صوک زمانلرہ قرآن تعلیمی خصوصندہ کی اعتنا سنک آز اولدینی
 کور بیورم . امتحانلرندہ بولوندیم چوجوقلر ، قرآن اوقومقدہ پک
 چوق کوچک چکیورلر . حال بوکہ قرآنی اوقومق اوزریمزہ واجیدر .
 چونکہ برچوق عبادات بو صورتہ اجرا ایدلمکدہ در . بناء علیہ
 بندہ کز مکتب ابتدائی لردہ کی تحصیلک سن ایلہ متناسب بر صورتدہ
 تنظیم و تصنیف ایدلہسی طرفدارسی . طبیی ابتدائی مکتبلرندہ پایتہ
 تعلق ایدن درسلرہ چوجوق تئور ایدہ منزل . چونکہ بو درسلرہ ہنوز
 اونک دماغیہ متناسب دکلدہر . اوکا بو خصوصدہ عملی درسلر
 ورمک اقتضا ایدر . بوبلہ عملی درسلرہ چوجوقلرہ دیی حائلر
 تلقین ایدلش اولور . فقط بوکون برچوق ابتدائی مکتبلرندہ جامع
 یوقدر . کندیسنہ یاقین جامع اولمایان مکتبلرہدہ ، نماز قیلمقہ مخصوص
 برر آبیرومق و اورادہ ادای صلاۃ ایتدیرمک لازم کلیر . چوجوقلرہ
 نماز و سایر عبادات حقدہ کوچوگدن حییات ویرلمک اقتضا ایدر .
 بندہ کز بوسنہ کز دیکم بعضی مکتبلرہدہ مع التأسف ، جامع اتخاذ
 ایدلہسی لازم کلن برلرکی تیارو محنتسی اتخاذ ایدلہ یکنی کوردم . معلمیہ
 فلان یری دہ جامع یا ایاچنز ، بورادہدہ بعضی شیلر تمیل ایدیوروز ؛
 دیدی . فقط کوریلورکہ مصلدہ اساساً اوحس یوقدر . طبیی اوحس
 چوجوقلرہ ورمک ایستہ بیہور . بناء علیہ اولہ معلملرہدہ و حیاتیاتک
 اوپاندیرلہسی ایجاب ایدیور . بو مملکتک ترقیسنک اسالاسی
 دیانت تشکیل ایتدیکندہ شہہ یوقدر . تنظیماندن بری بعضی ذہنلرک
 ساپلانلینی بر فکر واردرکہ ہر حالہ بوواردہ دکلدہر ، یالکشدر .
 دیانت ، هیچ بر وقت ترقیہ مانع دکلدہر . اگر دیانت مانع ترقی
 اولہ ایدی اندلس حکومتک تاریخندہ کورستریخی خارقلرک وجودہ
 کلہمسی لازم کلردی . بناء علیہ تنظیماندن بری ظهور ایتمش اولان
 بو فکر ، واردہ دکلدہر .

حضرتلى بعضى نافع كتابلك طبع ونشرندن دولاي اعتراض ايتديلر.
 بنده كز ، هر حالده مكتب كتابلرينك اوجوز فيئانه چيقارلمهسى
 معارف نظارتندن تى ايتكله برابر پاشا حضرتلرينك بو مطالعه لرينه
 اشتراك ايتمه حكيم . اقتديلر ، مملكتده صرفان يالكر مكنترلره اولماز .
 اونك ديكر بر يولى ده واردر . اوده قيمتدار ائرلك مملكتده
 نشر ونعميسى در . معارف نظارتى بوخصوصده نه قدر فعاليت كوسترسه
 اوندن دولاي كنديلرينه او درجه منتدار قالمز و بوبك ايجوندركه
 بنده كز باخفاصه ناظر سابق شكري بك اقتدى زمانده تاسيس ايديش
 اولان بعضى مؤسسه لك ادامسى خصوصى احترام ايدمه حكيم .
 شكري بك بر جوق علمى جيمتار تشكيل ايتشدى . بو جيمتار ،
 مملكتك لك جوق محتاج اولدينى فعاليتلره مشغولدر . بونلر آره سنده
 املا انجمنى ، لغت انجمنلى و ديكر انجمنلر فعاليتله چاليشيورلر .
 اميدار ايدرزكه معارف نظارتى بونلر كينه فعاليتلرني تزويد ايتسون
 و هر حالده مملكته قيمتدار ائرلر اهدا ايدمه بيلمه لري اسباب تيهه ايتسون .
 ابتدائى تدريسندن بحث ايدركن تدريسات ابتدائيه قانون موقتندن ده
 بحث ايتكم ايترم . بوقانون نشر ايدهلولى خيل زمان اولدى . مع اناسف
 هنوز مجلسه كتيبله دى . فقط تطبيقى بعضى ماخوش تاثيرلر ايراقدينى
 ايجون تى ايدرزكه معارف نظارتى بونى بر آن اول مجلسه كتيرسون .
 بوقرانامه نك اون بيشنجه مادهسى هر يرده مختلف صورتلره تفسير
 اولونيور . حتى استانبولده بيله غريب غريب تجليه معروض قاليور .
 هر حالده مجلسدن كيرلمهسى و اوكا برشكل فعلى و يرلمهسى اقتضايير .
 رضى بك (ازير) - اقدم ، مكاتب تاليله دميدر ، بوقسه
 ابتدائى صنفند دميدر قطعياً تقريباً ايدمه سديكم بر صنف مكنترلر من
 واردركه بونلرده لوارده اولجه موجود اولان بيش سنه لك اعداديلرى
 استخلاف ايتدى ، معارف نظارتى ولايت مركزلرندن كى بدي سنه لك
 مكاتب اعداوه بى سلطانلرله قلب ايتكم صورتيه تشكيلانى اكمال
 و مكنترلرک پروغراملرني اصلاح ايتدى ، اعداديلرى باشقه برشكله
 افزاخ ايتكم ايسته دى ، دبديكه مملكت زراعت مملكتيدر ، زراعتك
 ترقيسى ايجونده صنعتك ترقى ايتمهسى ايجاب ايدر ، تجارت ، طبيعى
 زراعتله برابر كيدر ، بناء عليه مملكتك مختلف برلر نده كى سلطانيلرى
 زراعت ، صنعت ، تجارت مكنتى حاله افزاخ ايدم ، بوسابه ده
 مملكتنى تشكيل ايدن كتله زراعت ، ده متفنن ، ده انور اولسون ،
 زراعت ، صنايع و تجارتده مطلوب اولان ترقى به اصل اولاييلسون .
 فقط اقتديلر بوبون ، - عدوى بيله مديكندن دولاي سوبله ميورم -
 بلكه سكه ، طقساه باخ اولان لوارده موجود بولومان اعداديلرلك
 بردن بره زراعت ، صنعت و تجارت مكنتى حاله افزاخ تى ايتكم
 حيا نظر ايدمه اولدينى كى ، فعلياً بنده موفقتى تايمين ايدر بر اصوليدر ؟
 آرزو ياك بعضى مملكتلر نده بلكه بوقبل مكاتب واردر بو مكنترلر
 اولنرك احتياجنه . حيطه موافقندر و اورارده موفقت تايمين ايتشدر .
 فقط بزم مملكتلر نده ، نه ثروت مله من ونهده وسائل اختصاصه من
 ونهده تشكيلات و وسائل من بوبكى مكاتبك اولمه آرزو اولوندينى كى
 تكتيرينه امكان بر اقمقده در . پروغرام كوزل اولاييلر . فقط مع

اولادقندن بو مكنترلر آچاق و وسائل بولونماقندن سوكره طبيعى
 بونلرندن استفاده اولونماه جنى كى ، فقير ملتك بو خصوصه مصروف
 پارولرى ده هدر اولور كيدر . نتيجه شمدى اوليه اولوبور اقتديلر .
 بنده كز آيدن ولايتنده ؛ لوارده دهل ، حتى قضا مركزلر نده بيله ،
 اعداوى مكنترلرينك آجيلدينى بيله بورم و بو اعداديلرلك هر بريسنده
 يالكر اوچ ، بيش طلبه واردر و بو اوچ بيش طلبه به مقابلده بيش ،
 اون معمل موجوددر . مثلاً دار برنا ايجنده برزراعت مكنتى باپش .
 شمدى بو مكتب سلطانى مكنتى اولامادىنى كى زراعت مكنتى
 هيچ اولماز . چونكه زراعت مكنتى ايتكم اولمه اوچ ، بيش مملكت
 تعينى ايله اولماز . بك جوق اراضى ايتير ، حيوانات ايتير ،
 آلات و ادوات زراعيه ، صنايعه وساره ايتيرودها بك جوق شياره ده
 احتياج واردر . چونكه بر زراعت مكنتك مكمول بر حالده
 آجيليلمهسى ايجون بيش ، اون بيك ليريه احتياج واردر . كذا
 صنايع مكنترلر ده بوبلدر . برديمرخاه ايتكم ؛ يالكر بر قاچ كتابدن
 ديمر چيلكه دار بيش اون فكر اوكرنكله صنعت اوكرنلش اولماز .
 شمدى بو پروغرامه كوره مملكتك بر جوق برلر نده صنايع مكنترلر
 ايجلدشدر . حيا بو مكنتلر جو جوقلرني صنعتكار بايه بياديرمى ؟
 طبيعى بايامازلر . بفتيحه ده بايامازلر . ديمك بو مكنترلر كرك
 پروغراملرى ، كرك محيطله متخصص مملتلر قفدانى دولاييلسه
 بر موفقت تايمين ايدمه به جنى معلوم اولدينى ايجون بونلرلك وجودندن
 فائده بوقدر . بناء عليه بنده كز ، بوخصوصه مرعى اولان قاتونك موقع
 مرعيتدن قالد براسنى تكليف ايدرم . اكر زراعت مكنتلر ايجلارق
 زراعت جو جوقلرينك چنچيلكى فنى ر صورته بايمارى مطلوب ايه
 بو ، بوبله متفرق صورته مكنتلر ايتكم صورتيه دكل ، بالئكس بو
 مكنتلر توحيد ايدهلرلك ، تخصيصاتلرله هر ولايتده بر عملى زراعت
 مكنتى ايتكم صورتيه بايليدر . اكر پارهمز و ار ايه واكر متخصص
 معلملر ده موجود ايه ايتكم بوبله عملى زراعت مكنتلرندن چيفه جق
 طلبدن استفاده ايدهليلر . زراعت يالكر كتابلرندن اوكره نلر ؛
 باخفاصه يالكر تطبيقه اوكره بيله ميور . بنده كز بو مكنتلرلك ،
 قفدانى وسائلدن دولاي حق حياتى اولامادىنى ايجون بونلرلك قالد برلرله رق
 و يا خود بوبلرله كى قانونك نظامك ، تمايلك دكيش برلرله كى ده اساسلى
 برلر نده ، احتياج لره مناسب بر صورته تدوينى نظارتك تكليف ايدبورم .
 شمس الدين مك اقتدى حضرتلى كوى مكنتلرندن بحث بو يوديلر .
 بنده كز بوبكا ، كويده بكن حياتده ، بك جوق زمان دقت ايتدم اقدم .
 بر معمل كويه طير ، چوجقلى اوچ ، بيش سنه اوقوتير . نتيجه ده هيچ
 بر استفاده تايمين اولونه نماز . قرق ، اللى سنه دن برى اوراده ، ابتدائى
 مكنتلر موجود اولدينى حالده ، بو مكنتلرلك كشدندن مقصود اولان
 فائده نك تايمين اولونه ماش بولوندينى كوريبورم . چونكه حيطه حائله
 تربيهسى ، بو مكنتلرندن مقصود اولان فائده تايمين ايتيرمه ميور .
 بالئكس جو جوقلرني ؛ عصرك ايجابانى وجهله ، اونلره معين ، عملى ،
 دينى بر فائده و بر تربيه و برمك ايجون ، فصل بنده برمك لازمدر ؟ ايسته

تكمالات نفسانيه اى كمال ابدى كى بيشمى لازم كن ذواتن شكايات ايدىيور .
پوتون مكاتبك ، مدارسك ، مؤسسات علميه نك مآذونينى بويهدر ديمك
ايستيم . بونده هيچ اصابت اولاماز بر قسيميدر . زيرا اوقواعد
اولنرده اوحس عالى اخلاقى تيمه ايجيور .

ايكنجيسى ، عموى اولان قواعددر . بنده كزه كين سنهده
عرض ايتشم وپوستهده تكرر ايدىيوروم . افنديلر ، اكر ملت عثمانيه
رهاكار برول لازم ايسه ، اوت تكمالات نفسانيه خادم دستورلى
ايقا ايدىورك ، ملت اووزنده شفيق ، رفيق ، ملتى سون آدملى تيشدرملى ،
فقط جراً مى غفو ايدىكز ، مكاتب حاضره نك جمله نك بردن نصفي
طى ايدىورك بونلرك برينه اقتصاداً ملتك كيسه سنى طولدىر هجق
دارالصناعه تأسسى ايتيوروم . (دوغرى صدرلى) بر مكيتيدن
چيتمش ومكيتيدن آدينى قواعد تكمالات ايله كندنى ملتى مختيار
ايدىجك بر مخترع . بر فابريقاتور ، بر موجد نشأت ابدىورك بن
فانل مخترع وفلان موجد كى تيشه جكم ديهن كيسه وارمى اقدم ؟
رجا ايدىرم ، بونلرده اكر بويله برضاه اولمازسه زويه دوغرى كيتدىكمز
تمين ايتز ويو بويله بيهوده چريينه جتزر . شمس الدين بك افندى
برادرىزك مطالعاتى ان شاءالله ساحة قومه قالماز . مصلهده انتشار ايدىر
ومستله بويكى اساسه ارجاع ايدىليرسه حسى ، دينى ، انسانى واخلاقى
برنتيجيه ايصال ايتك اساسى ، ايميد كه ، مجلس عالىده نظر دفته
آلير ويوكا بونلرك موكور رعايت ايدىلجكدر . ايكنجى درجهده موجود
قنون علميهده ايكى شعبة علمى كاله سى اساساندر . سوكره افنديلر
شمس الدين بك برادرىز برشى ديدى . اوندى بحث ايتدون كجه ميه جكم .
شو بجران اخلاق ايكى مؤسسه ددر ، برسى مکتبدره ، ديكرى
مدرسه لرده ، ديدى . بنده كز بوسوزك بوسوزله كيه سنه مجلس
تالينكده طرفدار اوله جفته قانع دكم . مکتبدره اولان قسمة طبيعى
بنده كرده اشتراك ايدىيوروم . اورالرده فايه تمين ايتيمش ، اولك
ايجون بويله كيدىيور . فقط مدرس لره نه ايجون بويله اولدى ؟
مدرسه لرك فايه سى ، بر زمانلر معين ايدى . يلكز شمدى كى حالده معين دكل .
مدرسه لر ، شمدى فايه سنى قائب ايتمش ، پوصه سنى شاشيرمش
اوله لرك كيتدىكى ايجون بنده اوسوزلرته اشتراك ايدىيوروم . فقط
وقبله مدرس لره ، شمس الدين بك دكل ، مملكتهده اكبوكسك معاملات
وادراك ايله ترن ايتمش برلسان بيله مدرسه محصوله تعريفه جرات
ايتزدى . هر حالده شرق ايله غربك تكمل ايتمش بردمايى اولمق
اعتبار بيله شمس الدين بك برادرىز مدرسه مك حصوليدوروشمس الدين
بك برادرىزك مدرسه لره اسناد ايتكلى اوقصوره بنده كزده اشتراك
ايدىيوروم . چونكه بوكون مدرسه فايه سنى قائب ايتشم وبناء عليه
اوسوزى سوله مكدى مذكوردر . فقط مدرس لره فايه سنى قائب ايتدىكى
زمانلر اورادن نظرى اوله لرك تيشه جك شفيق ، رحيم اولمق اووزره ، پوتون
مضاييه تأييد واجاى نام ايدىجك قدر خاطرات بر قفس آدملى ايدىلر
واخود عملى اولانلرى بر مدرس لره دن چيتمش وپاننده كى دكاهه كيه كى اوراده
حسناكارلى ايدىر وماطه سنى كيدىيور وملتة حق تمننى ايا ايدىر بر حالده

ايدى ، اووقت بويله ايدى . شمدى بنده كز بوشصده خاطر بك افنديك
نظر دقتى جلب ايدرك ومجلس تالينكده بوسوزلرك سوله نيلوب
ساحة اسكانده تطبيق ايدله مهنه آرتق امكان قالمادىنى وبالتيجه
ملتكده تحملى اولمادىنى سوله هرك بويك بر آن اول موقع فسله
وضعى طلب ايدىرم . بونلر باشقه خارجده برشى دويويوروم بونلرده
ناظر بك افنديدن سؤال ايدىيوروم ، اكر بويله ايسه واسفا ،
ديه جكم . مكاتب ابتدائيه مآذونينه بر مخترع كوسترله يور . بر چوچق
مكاتب ابتدائيهده اكمال تحصيل ايدىيور ، سوكره برره قبول ايدله يور ،
سلطابيلره كيره ميه يور . برنجى ، ايكنجى سنه كيره رسك ، باشقه بره
كيره مرسك ، ديورلر . اكر حقيقه بويله ايسه يازيق . ينى هيچ بر مؤسسه
عرفان ، مكاتب ابتدائيه مآذونينى ، لسان تعلم ايتيمه يور ايجون ، قبول ايتيور .
بويله ايسه تحصيللرى هنر اولمق ايجون هيچ اولمازسه بونلركده
كندى تحصيللرته موافق صورته مصادل بر صنف سلطان بيه آفانلرى
چاره سنى تأمين بويورسونلر . بوجرايده سوله بويله هرك سوزيمه ختام
ويريوروم . (مذاكره كافى صدرلى)

حلمى بك (بصره) — افنديلر ، معارف حقتده رفقاى محترمه نك
بوكرسى ملتن سوله دظرى سوزلره تايميله اشتراك ايدىيوروم . يلكز
براىكى قطه حقتده معارف ناظرى ويكى بك افندى حضرتلر نك
نظر دقتلر بيه جلب ايدىجكم وسزى ، مساعدته كزله ، آز برمدت
بنده مشغول ايدىجكم ، افنديلر ، معارف عموميه نظارت جليله سى
بودجه سى ، بوسنه ۱۹۱۶ ، ۱۹۱۷ ، ليرا فضله ايله ۵۳۷ ، ۵۷۲ ، ليرا بيه
بايع اولارق كلسدر . بو فضلى آلبشلاله قبول ايدىجكمز
طبيعى وان شاءالله معارف بودجه سنهده دكل بر مليون ، بونك
بر ، ايكى ، اوچ مثلى كورمكه ميساي بولوماجىمىز ايميد ايدىرم .
اسباب خلقت كائنات اولان معرفت ايجون تأسس ايتمش
بر نظارتك بودجه سنى احتياجات حاضره ايله متاسب بر صورته
بوكرسك كورمكى هميز آرزو ايدىز . بنده كزده معارفك فايه سى
نهدن عبارت اولدىنى عرض ايتكم ايتيوروم . ديات اسلاميه ، پوتون
مسلمانلره تحصيل علم ايله توحيدى امر ايله ديكي كى قانون اساسينك
اون آلنجى ماده سنهده تبعه عثمانيه نك تربيه سى برسياق اتعاد
وانظام اووزره اولمق ايجون افتضا ايدن اسبابه تثبيت اولونجه
دنيلىيور . بنده كزجه مملكتى قورتاراجق يكانه طريق ، واسطه
معارفدر ، چونكه ترقيات يكدىكرته هر بولمدر . معارف ترقى
ايتدىكجه تجارت ، صنعت ، هيچ برشى ترقى ايدىمز . بونك ايجون
بوترقياك اساسى معارفه مستند اولدىقتن ومعارفدهده اساس ،
ملتده وحدت فكره تأسس ايتك ايجاب ايله ديكندن وپوزده قانون
اساسى تصریح ايتديكندن وهر حالده مملكتده وحدت فكره بيه
تأمين ايتك اكه مهم برولمغه اولدىنى ايجون بونده مکتبدره معلملرك
صلاك صاحي اولارق بيشمش ووفكر ايله بوسلكه سالك اولمش
بولونماليه تأمين ايدىلجك ايجون دارالمعلمينلره ودارالمطالزلره
مملكتده وحدت فكره بيه تأمين ايدىجك اساساتك وضع ايدله سنى
حقى ايدىيوروم .

برده مملوك ترقى و ترفيع خصوصاً بنده ، فلان و يافلان زمره به ويا اوجاهه ، نسوبتي دوشو نه ملير . مطلقاً تعلم نقطه نظر ندن اها الله ويكي خدمتاره مقابل مسلكنده حق ترفيع و ترقى آرا مايلير . چونكه بعض ذمتباره تصادف ايندم و كوردم كه لڙيازه منسوبيتي نظر دفته آلارق او بولدن بورومك ايتيه بورلر . حال بوكه مملينك ترقيسي هر حاله صرف كندلير بنه توديع اولونان وظيفه نظر ندن اولوق لازم غلير .

مكاتب ناليه و ماليه دن شمس الدين بك افندي بك كوزل و غايت واقفانه بحث بوورديلر . بنده كز مكاتب ابتدائيه به بائلسي لازم كلن اعتنابي جهسته ترجيح ايديوروم . چونكه مكاتب ابتدائيه به محصل مجبوريدر . چو جوقلري مجبوري اولارق تحصيله كوندرديكمز بر مؤسسه او كره نلهي لازم كلن هر ششي تعليم ايتك ايجاب ايدر . مكاتب ابتدائيه دن چيققدن مسوكره هر جوجوق آرتق مكاتب رشديه واعداديه به كيرمك ايتيه من . بر صنعتله و يا خود باباسنك زراعتله اشتغال ايتك ايستر . اونك ايچون اس الاساس ده مكاتب ابتدائيه در . مكاتب ابتدائيه ده عمل بر شكلده چو جوقلره حسابات دينيه و رلهسي اسبابه توسل ايده لسنه معارف نظارتندن طلب ايديوروم .

الياس سامي افندي (موش) - وقتك دارلني ، مناقشاتك چوقلني ، حددن فضله اولدني جهته - بيلم فضله اولدني ؟ - مجلس ماليه به اوصاح گلش ايتيه بنده كز ايچون وقتي اشتغال ايدجك موضوع قالاادي ، ظن ايدرم . يالكر مساعده بوورديلورسه برايكي سوزده بنده كز سويليم . (هاي هاي صدالري) افنديلر ، مشروطيتك اوچي سنه حياتنده بولونبوروز . باجله بودجهلر حفضه اخوان كرامك بو محفل مليه اظهار اينديكي آمال و تمنايي سقف حاضر ك ، برساحه محصورنده قانق هلكه سنه در . چونكه اون سنه دن بري بوتون اخوان بوتون ملتك روحندن نبحان ايدن آمل و افكار و مطالبات شخصيه لرني بوراده درميان ايديورلر . آرقداشلر اوني قدير ايديورلر . ناظر بولونان ذاتده كمال قدير ايله اوني ديكله بور . يالكر ، ضبط جبرده سنه كيمك قاليور . ساحه فعله چيقمايور . چوق تكرر ايدن و ساحه فعليه به كيمه بن بويه آمال مليه ، ظن ايدرم ، بزم ايچون فنا بر نيجه منويه توليد ايدجكدر . (دوهرى صدالري) اكر مجلس مالي بو طرزده دوامني آرزو ايتيه بورسه - نه بالطبع هيچ بر فرد آرزو ايتز - بوكا هاند سويليه جكم سوزلري ديكله سون و برحق ملي اولارق مجلسك شوجهي نظر دفته آلاماسي تكليف ايديورمك اوده ناظر حاضر و يا خود كله جك هر هانكي بر ناظر بوراده منطق بر صورتده شمدي به قدر عكسه مجلسي ايقاع ايدمه ديكي باجله آمال مليه بي ، ملت ، ساحه عمده ، ساحه فقله كورمك ايتيه بور . مادامك بر اكر نيت مليه شو صورتده قرار و بر بور ، بو قرارك يالكر ضبط جبرده سنه قالااسي ، ظن ايدرم ، هيات غنايي بي بك زياده دوشوره جكدر . افنديلر ، هر بودجه بر فايه به كوره تنقيد ايديلير ، نافع بودجهسي كلر كلز تراما بولدن ، داخله بودجه سنه امنيت عموميه دن بحث ايديلور . لکن معارف بودجهسي فتنجه ، مكاتبك ، معارف حاضر نهك شو ويا بو انواع و اشكالندن

بحث ايديلور . بنده كز جه معارف بودجه سنك فايه سي تين ايتمه مشدر . اونك ايچون داوما اشكالندن بحث ايديلور ، غايه سنندن هيچ بحث ايده لير . اوت ، روحلر بزمه شويله بر باق جق اولورسه ق معارف حاضره ندر ؟ ملك غناييده شمديكي شكلي آلان و اون سنه دن بري دوران بدن او غايه كه هيچ بر بودجه به ، هيچ بر ضبط جبرده سنه كيرمز - بو فايه يالكر هر متفكر ك ، هر ناظر ك ، هر فرد منور ك قلبنده منتشر . او غايه ندر كه اوكا كوره معارف نظارتي تنقيد و مؤاخذه ايدلم ديه دوشونبوروم . شمديه به قدر معارف بودجه سنه فايه اولارق كوريلن شي* اوقور ، بازار اولوق متفكر و منور ، مأمور يتشدير مكدن . يعني داره سي بو فايه بي كيمز . بن معارف نظارتنده غايه آزار كلن يالكر بوي بولوروم . يعني متفكر اولوق - كه بو نصيرده بيكي چيقمشندر - منور اولوق ، اوقور بازار اولوق و الكصوك اولارق مأمور يتشدير مكدن . باشقه بر فايه بو قدر . يا خود بنده كز بيلمه بوروم . بنده كز بولدن دولايي بك اله ، بك آجقئلي بر نيجه قارشوسنده اولديقمزي كوريبوروم . افنديلر ، علم و معرفت گله سي آلتنده طولايه جق بالموم فنون قواعد بشريه ايكي شعبه اقسام ايدر . باشقه بر شعبه سي ، بنده كز ك كندني ادما و اصرارجه ، باشقه بر شغل ثالتي بو قدر . بو صورتله كندجه بولديقم فايه تين ايدرسه ، اوهده دوغري بورويه جك كيم اولورسه اولسون هر هانكي بر ناظر ، بولني غائب ايتمه بر ك پروغرامني او غايه به كوره تنظيم ايدر كيدر . بوقسه مأمور ، كاتب ، متفكر ، منور ، شاعر ، اديب يتشديرمك هر زمان علم و معرفت گله سي آلتنده طولايان بالموم فنون قواعد بشريه به فايه سي اولاماز . او فايه بر قيمتلي فايه دقلدر . علم ، معلوم تاليك زور و غفويكزي استرحام ايديورمك بيلمك ، معرفت بنه اومعنايي بيلمك يعني دماغ ، بر طاق معلومات و محفوظات عاليه ايله متحلي و متصف اولوق ديمكدر . افنديلر ، ايشته بو دماغ بشري احتوا ايدجك معلومات و محفوظات و مكتسبات بشريه ايكي به آبريلير . تكملات نفعنايه به خادم اوله جق شيلرك نظريدر ؛ ترقى و سعادت بشريه به خادم اولور . ايكنجيسيه ده يته تكاملات بشريه نفعنايه به نعلق ايتكله برابر ملتك تقابليه خادم اولان قسمدر كه بوكا علم ده دمك موافقدر . ذاتايش عصره بش آلتني يوز سنه به قريب بر نارنجده صناعتلر ده علم نامي و بريليبوردي . اوتارنجده ايرمشار صنعت نامي قومشار . اصل صنعتك اسسي ده حقيقتاً علم ايدني . بو حقه نظر دن دوشو به باجله بشري اولان معارك فايه سي ايكي اولاجق . تكملات نفعنايه به يعني اخلاق و فضائل انسانيه به خادم اوله جق نظريات و ايكنجيسيه ده بر ماني مسعود ايديه به جك قواعد عمليه به صناعتلر در . ادما ايديوروم كه علم نامي آلتنده بولن باشقه هيچ رشي بو قدر . حال بوكه شمديه معارف نظارتنك اون سنه دن بري - ايتيه رسه كز ايكي اوج عصر بوقاري كيدلم - تكملات نفعنايه به خادم ديه يتشديرديكي فوايك هينندن جفا القم فنا بحث ايتك هر حاله خدمك فوقه در . فقط باحصه سوك زمانلرده افنديلر ، هر كون مجلس آجيدقه كرك خصوصي ، كرك رسمي اوله جق بولمت كيمدن شكايات ايديور ؛ بولمت متفكر ، منور ملتك فوقه در ، والي ، متصرف ، مأمور فلان كي

رئيس — مذاكره كفايى رايه قونولاز . ناظر بك افندى جواب وره جك .

ناقمه ناظرى ومعارف ناظر وكيلى على منيف بك — انقم ، بيان اولونان مطالعات ، مكشرك تشكيلات وتديريانه تعلق ايدىيور . برچوق مطالعه ل بيان اولوندى . شهبسز هيسى ده ثابت قيمتدار وبناء عليه حكومتجه نظر دفته آلمغه شاين مطالعه اندر . شهبسز بونلرك هيسى ، نظر دفته آله جقدر . شوقدر كه بوتشكيلات وتديريات مسائلى . اساساً نظارتجهده اولوندى برى نظر دفته آلمش وتديريات ابتدائيه ، تاليه وماليه ي متضمن ميعارف عموميه لايحه قانونيهسى حاضر ناقدهدر . بو معارف عموميه قانوننده مكشرك بالعموم تشكيلات وتديرياتي كوستر . لكه در كه ان شاه كده جك سته ايلك اجناعتده مجلس مالى به تقدم ايدى جكر . اوقانونده مكشرك تشكيلات وتديرياتي پروغراملى حقتنه ادارى و علمى ايسته ديكنز قدر مطالعات درميان ايدى بيلرسكز و بورادهده طبيعى مذاكره جريان ايدى روانى اساس تقرر ايدىسه ، اواسات داره سنده نظارتده حركت ايدى . (موافق صدامى)

رئيس — بو يورك حاجى امين بك .

حاجى محمد امين بك (موصل) — افنديل ، هيمز بيلوروزكه شمدى ، بر مى ايتيه و بر مى انقلاب دورنده باشا يوروز . بو سردهده حكومتز و حكومتزك شهبارى آرسته فضاليت وموقفى ايله بر موقع مختار طونان معارف نظارتز بزه ايكي شى صوغشدر . بونك برنجيسى نور ، سالك بيلدز و كوشلرندن دها الهى برنور . چونكه معارف نظارتز تصديق ايتشدر كه شرق ايله غرب آرسته درت عصر لى رفوق تكامل وارد . غرب ، بوردت عصر ايجر بسنده بيك مجدد ايله خرافه لرى بيقش ، علم مجاهد ايله حقيقتارى فتح ايتش . حريت فدا ئيلر ايله حقوقى لده ايتش ، حاكيت مليه اسانه بنقى مادل حكومتلر قورمش واوندن سوكره پارلافلنى كوزلر مزمى قاماشد يران بوينى دنيا ، غرب دنيا سى وجوده كشمدر . بونلردن دولاي مملكتك كنجلر يه غربه بو نورى اولوب كتيرمك ايجون بوللا يوروك بوندن دولاي حكومتى بو تون حرمتله سلاملارم .

ينه حكومتز بزه ، ايلك ياندى كوندن برى سوغه ين مقدس بر آنتش و برمشدر . زيرا حكومتز ينه قائمشدر كه ، زمانز مليت عصر يدن . هر ملت حساب ديه و اخلاقيه سيه ، روابط انسانيه واديه سيه ، عنفات وخطرات هر قيه سيه ، محبت مليه و وطنيه سيه باشا بيلير . هر لر ، كندى ملت لره بو نوز روحى آتخى آتون سازنده چالده لرى مى زمانلره و رمشله ميكويچ هر كندى مظلوم واسير ملت لره ، ينه نولز حريت واستقلال عشقى ، اوز اذقارلى آتون قدح لره صوغشدر . انسانيت ، ديبلور . شهب بوقله بو ، رنج ايدى بر و يادى . بوكونكى مدنيت ، بو تون بوسلرى اوزونده يالكر و يالكر قنچ وزنجير دو كيور . بناء عليه حكومتزك پروغرام لره بو ضاه يي استهداف ايدى جك بر و لده استقامت و برمى ، مى مؤسلىرى ، مى مجموع لرى ابداع ايله مى ، ينه سلامه لى جق بو يوك بر اورد . شهب سزدر كه بو نور و آنتشه حيات بولاجق اولان نسل ، البته بزدن دها زياده هن مكار اولاجق ، البته بزدن دها زياده حق وحقيقته حرمت

سوكره افنديل ، بر آرده تديريات تاليه پروغرامندن بحث ايدى جكم . مكاتب سلطانيه اون ايكي سندن عبارتدر . بونك ايلك جنس سنه سى تديريات ابتدائيه ، متباقى درت صنفي تديريات تاليه مك دوره اولاسى ، ديكر اوج سنه سى ده دوره تاليه سيدره مجموعى اون ايكي سندر . حال بوكه بو مملكتده وقتيله تأسيس ايدلش بر غلطه سراى سلطانيسى وارد . بو غلطه سراى سلطانيسى مملكته بك چوق منور ، متفنن ، لسان آشنادوات يتشدر مشدر . اعدادى مكشربلى سلطانيه به لب و تحويل ايدى لى وقت هيچ اولما سزه او غلطه سراى سلطانيسى پروغرام لرى دوشونيله رك بونلره بر ارتو حيد ايدى لرك تنظيم ايدلى ايجاب ايدردى . حال بوكه واون ايكي سه چاليشان ومكاتب سلطانيه دن اهليتنامه آلان افنديلر يالكر مكاتب عاليه به كيره بيلورلر . بونلر مملكتده ساحه ميشته ، مجادله به آلتق ايجون ايجاب ايدن اجهزه الهه تماميه مجهز بولوماورلر و بر مشتبك اوله لرق يتشه ميورلر . مكاتب سلطانيه پروغرام لرينك تنظيمنده اساس اوله لرق مكاتب عاليه به كيره بيلمك اساسى دوشونلش . حال بوكه ، دنيا نك هيچ بر طرفنده تحصيل تالى لى تمقب ايدن لرك هيسى مكاتب عاليه به كيره مز . اساساً بو ده طبيى قابل اوله ماز .

حتى مكاتب عاليه به كيره بيللر ، يوزده سكرى تجاوز ايدى مزن . بونك يوزده طنسان ايكي سى يالكر تحصيل تالى ايله قابل . او ، مملكتده مشتبك اوله لرق كندى ميشتى تا مين ايدى ومملكته نافع بر عرض اوله لرق چالدير . بو يوه اولماسى لازم هيلر . بو مكاتب سلطانيه نك درس لرى ، وقتيله يدى سندن عبارت اوله لرق مكاتب اعداديه درس لردن فرقى دظدر . حتى وقتيله مكاتب اعداديه مك بشنى سنه سنده اوقونان حسابك نظريات قسمى ، مكاتب سلطانيه نك اون ايكنجى سنه سنده اوقونبور . بنده كز ، بو پروغرامده ايكنجى بر محذور دها كور ييورم : مكاتب سلطانيه نك دوره عاليه سى ايكي شعبه به آر ييلور ، برى اديبات ، ديكرى فنون شهبسى .

افنديل ، ادبيات وفنون شهب لرنده عيى درس لر اوقونبور . مثلاً حكمت ، كيميا ، تاريخ كجى علوم ، هر ايكي سفله ده اوقونبور . شهب لره آر يلفدن مقصد بو دكلدر . دارالفنونده ، مكاتب عاليه ده روشبه مخصوصهده اختصاص پيدا ايتك ايجون ترقى ايدلى ايجاب ايدى . حال بوكه ، درت سنه اعدادى تحصيل كوردنك آريجه دوره عاليه فنون ايله ادبياتى آر يور دن سوكره عيى درس لرى تكرر اوقونمده ، بنده كز ، بك فائده كورمه ميورم . تايباً دوره اوليده اوقونان درس لره دوره عاليه ده تكرر ايدى يور . بوندن دولاي شا كردانك ده اودر سرحقتده بو يوك بردقت واختيار لى جلب ايدى ميه يور . چونكه ، اولنرك اساساتى ديكر سفله ده كورده لرى ايجون اوقدر اهمت و برمه يورلر . بناء عليه بو قطع لركه ده نظر دفته آلماسى ناظر وكيلى بك افنديل رجا ايدى ييورم . (كافى صدارى)

رئيس — انقم ، سوز آلان دها ايكي آرقداشمز وار . برى حاجى امين بك افندى ، برى ده حسن فهمى افندى . رجا ايدى م ، بونلره سوبه سونلر . (كافى دوام صدارى)
عفى الدين بك (چوروم) — مذاكره كفايى رايه قونولم انقم . حسن فهمى افندى (سينوب) — بنده كز سوز مدن واز كجكم .

هیچ بر وقتہ تریہ دینہ نک اساسی اولان تلاوت قرآن کریمی
تأمین ایدهمن . حتی معلوم مالیریکیز ، بومکتیارک درس ساعتی
زماناری ده « ۴۰ » دقیقه ایستدیرمشدر .

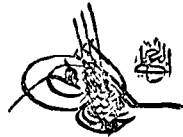
احسان اونیک اقدی (ازبیر) — « ۵۰ » دقیقه در .
حلی اقدی (بصره) — خایر اقدم ، « ۴۰ » دقیقه در . ایشته
المدکی تعلیماتنامده یازیور . شمعی طبیی تنفسه چیقمش اولان
اقدیلر ، البه بش ، آئی ، یدی دقیقه ده سنفده طولانیق
ایچون غیب ایدرلر . اوت چوجوقلرک طولانامی ، معلملرک سنفه
کیرمسی ایچون هیج اولمازسه یدی سکر دقیقه غیب اولور . شوالده
مدت تدریس « ۳۰ » دقیقه تنزل ایدیور . بوسورتله طلبه ، هفته ده
بر لره « ۳۰ » دقیقه قرآن کریم ، علوم دینیه اوقریه جق . مثلاً ،
سنفده کی طلبه نک عددی قرق ویا قرق بش اولسون . تلاوت قرآن
کریم ، دیگر درس لر کی دکادر . اوت برعمل ، علوم ریاضیه اوقومق
ایچون نخته قانقار ، درستی وریر . الهی ، یوز ویوز الهی طلبه ده
معلی دیگر ، نخته کی درس لر یازار واستقاده ایدر . فقط قرائت
درس لری ، خصوصیه قرآن عظیم الشانک تلاوتی ایچون هر حالده
معلم او اقدیلری بربرراوقونورق اونلرک ممارسه لینه لر فی آکلامق ،
اونلرک خطا لر فی تصحیح ایتک مجبورینده در . بناء علیه ، امید
ایدیورمکه ، کرک نمونه وکرک آئی منفلی مکتیارده شو قرآن کریم
ومعلومات دینیه ساتارنیک نقصان اولدینی هیئت جلیله جده تصدیق
بویوریلور (های های صدالری) ونظارت جلیله ده بو قطعه دایر
ایجاب ایدن تصحیحات وتمدیلانی یایر .

تأیماً حفظ الصحه درس لری وار . اقدیلر ؛ تدریسات ابتدایه آئی
سنه دن عبارتدر . فقط بولنکر آیری مکتیارده در . مکاتب سلطانیه نک
ابتدایه قسم لری بشر سنه دن عبارتدر . بونلرک هیج برینده
حفظ الصحه درسی کوسقرله یور وپروفرامده بوقدر . حال بوکه
حفظ الصحه درس نک مکتب پروفراملرنده بولونامی وچوجوقلرک
کوچوک یا شده محتمک قدرنی وامراض مستولیه وحادیه دن تحفظ ایچون
ایجاب ایدن تدابیری اوکره نوب بیلیمسی ، پک طبیی وحتی مجبوریدر .
بو حفظ الصحه درسی ، اولکی پروفراملره ، مکاتب ابتدایه پروفراملرینه
قونولمشدی . ظن ایدرم . مقام طائی . بوجهی ده نظردقت واهیته آیر .
برده اقدم ، نمونه مکتیارنده وهر مکتب ابتدایه نک ایکنی
سنه سندن باشلان برلسان تدریساتی مسئله سی واردر . بنده کزلانک
علینده دکم . اگر بولسان تدریساتی ، نمونه مکتیارنده ایفایده جکه ،
هیج اولمازسه سلطانی مکتیارنیک ابتدائی سنفلرنده قونولایلر .
اقدیلر بو ، اوقدر تضاد تشکیل ایدیورکه : نمونه مکتیارندن چیقمش
بر اقدی ، بش سنه فرانسجه ویا خود آلتانجه اوقومش ، سلطانیه
کیتدیکی وقت یعنی نالیه بریحی سنفده ینه اولانک « آلفاه » سندن
باشلا یور . اولطلبه نک بش سنه در اوقودینی وچاایشدینی شیلر
قطعیاً نظر اهیته آلتایور واونک اراده هیج بر موقی بولونایور .
بوده نظر دقته آلته جق اهمیتل برمشلور .

اقدیلر ، مساعده کزله دهابض شیلر عرض ایده جکم . چونکه
بو ، ظایت اهمیتلی بر مشلور . کرک تدریسات ابتدایه ، کرک
تدریسات نالیه پروفراملرندن بحث ایده جکم . بوکون مکتیارده کی
دوره تحصیلرک بر آرزدها اصلاح ایده سی لزومی قناعتده م .
صدراعظم پاشا حضرت لری اراده سنیه یی قرائت بویورده جقادر .
حتی کلامی محافظه ایتمک اوزره سوزیمه ختام وریورم .

— مجلس عمومی مدت اجتماعیتنک مدتک اوده بشه قدر محدود
ایدرلرکنی بیین اراده سنیه حضرت بادشاهینک قرائتی
صدراعظم وداخلیه نظری طلعت پاشا (ادرنه) — اراده سنیه
حضرت بادشاهی بی اوقویورم :

اراده سنیه حضرت بادشاهی

یک اوج یوز اوقوز مدت سنسی موازیه عمومی قانوننک اکل
ترقیه وتمدیرکسی ایوره مجلس عمومی نک سنه مذکورده شباهی نهایتده
ختام بولورجه اولده مدت اجتماعیتنک اوده بسه کوره محدود
شعبه اوقومشدر .

بوراده مرکز مجلس عمومی قرائت صدراعظم مأمورده .
۱۴ جمادی الاولی ۱۳۳۶ ۲۶ شباط ۱۳۳۴

محمد رشاد

شیخ لاسلام وادفات مایون ناظر وکیلی صدراعظم وداخلیه نظری
موسی کاظم محمد طلعت
مدلیه نظری وشروری دولت رژی وخالویه نظری وکیلی بحریه نظری حریه نظری
خلیل احمد جمال انور
تجارت وزامت نظری نافع نظری ومارف ناظر وکیلی مالیه نظری
مصطفی شرف علی منیف جاوید

پوسته ونگراف و تلغونون نظری حسین هاشم
(اراده سنیه حضرت بادشاهی قائماً استماع اولوندی)

لوائح قانونیه مذاکرانی

— معارف نظاری بوجورسنک بقیم مذاکره سی

حلی اقدی (بصره) — اقدم ، تدریساته اساس وظایه نک
تریه ملیه ، تریه دینیه اولدیننه تأمیلیه قناعت حاصل ایدمشدر .
بونک ایچون تدریسات ابتدایه پروفرامنه کچورم . خصوصیه نمونه
مکتیارینه مائد اولان قسمنی اوقویورم . قرآن کریم ومعلومات دینیه ،
دوره اولی برنجی وایکنی سنه لرنده بر ساعت ، دوره متوسطه
برنجی وایکنی سنه لرنده اوچر ساعت ، دوره عالی برنجی وایکنی
سنه لرنده ایکبشر ساعتدر . اقدیلر ، ایشته کویورسکرکه بو پروفرام ،

امکانی بوددر . فقط نظارت ، هر حالده بو مشاوردن ، صورت جدیدہ ، استفادہ ایجنسدر .

رئیس — باشقہ بر مطالعہ وارمی افتدم ؟

باشقہ بر مطالعہ اولمادیفندن فصل قبول ایدلشدر .

۲۳۵ نجی فصل ، ادارۂ مرکزیہ مصارفی : ۱۸ ۶۱۵ لیرا

رئیس — بر مطالعہ وارمی افتدم ؟

قبول ایدلشدر .

۲۳۶ نجی فصل ، مصارف مقررہ : ۶۰۰ لیرا

رئیس — بر مطالعہ وارمی افتدم ؟

قبول ایدلشدر .

ایکجی قسم — ولایات ماری ادارہ لری

۲۳۷ نجی فصل ، مصارف ادارہ لری ماشائی : ۱۷ ۹۱۶ لیرا

رئیس — بر مطالعہ وارمی افتدم ؟

قبول ایدلشدر .

۳۲۸ نجی فصل ، مصارف ادارہ لری مصارفی : ۱۶۲۲ لیرا

رئیس — سوز ایستہ وارمی افتدم ؟

قبول ایدلشدر .

اوجینی قسم — تدریسات عالیہ وتالیہ

۲۳۹ نجی فصل ، دارالفنون و مکاتب عالیہ وتالیہ معاشائی :

۳۵۲ ۹۱۹ لیرا ۷۶ غروش

نافعہ ناظری و معارف ناظری و کلی علی منیف مک — بورادہ بر

تکلیفمز وار افتدم ، طب فاکولتہ سی ادارہ مأمور لری معاشائی

مادہ سنندن « ۴۲۰ » لیرا تزییل ایدیلجک و آشغیدک فصلده « طب

فاکولتہ سی ادارہ و خستخانہ مصرفی ، مادہ سننه علاوہ ایدیلجک . یعنی بو

فصلک دردنجی مادہ سنندن « ۴۲۰ » لیرا تزییل و آشغیدک فصلک

ایکجی مادہ سننه علاوہ ایدیلجک . بوی انجملہده قوبوشمشدی .

رئیس — اونی ہیئت جلیلیہ په صورام . بو بورک ثروت بک .

ثروت بک (طرزون) — افتدم . بو فصل . مکاتب عالیہ وتالیہ بی

احتوا ایدیور . بندہ کزک ، مکاتب عالیہ په تعلق عظیمی حسینیه ،

مرض ایتمک ایستدیگم جهت . علی العموم ورنوع مکاتب ابتدائیہدر .

بو فصلده مکاتب ابتدائیہدن بحث ایدیشمک سبی ، معلوم طالبدرگه

معارف نظارتی بودجه سننده تدریسات ابتدائیہ دادر برصل مخصوص

آچیلش ایسده اوفصل مخصوص ، بیہ خصوصیتی محفوظہ ایلمش

اولان بعضی مکانیہ انحصار ایجنسدر . مکاتب ابتدائیہ ، عمومیته

بودولت بودجه سنندن صرفیاتی معارف نظارتیہ تودیع ایدیلان بو

بودجهدن چیقش اولان ولایات بودجه لریہ تأمین ایدلشدر . اودرجہ

دهکہ بزم اسکی بیلدیگمز ابتدائی و رشدی لری ویکی شکلده کوردیگمز

مکاتب ابتدائیہ عمومیہ ایله لوا اعدادیلری ، مصرف لری ولایتک

خصوصی بودجه لریدن اخذ ویلج ایچکدهدرل . مصرفک مصارف

بودجه سننده بولوناماسی ، مکاتب ابتدائیہ ایله علاقه دار اولاماسی اقتضایمز .

مکاتب ابتدائیہ مک معارف نظارتیہ شدت علاقه سی ، رعیمی درجهده ،

پروغرام لریہ باشلار . بزده تدریساتک درجه سی باصل اوج صفہ

انقسام ایتمش ایسہ هراوج صنف آرهنده یکدیگر په ملازم و مؤانس

اوله جق درجهده پروغرام تفکیلاتی ده نظر دقتندن دور طوبولامشدر .

یعنی ابتدائی مکتب لریہ تطبیق ایدیلان درس پروغرام لری ، او

اندیلری تحصیل ملی په احضار ایلمک آوزره قوبولش و مکاتب عالیہده

اوقونان درس لری ، بیہ اورادن چیقاجق اندیلری مکاتب عالیہ بی

تعقیب ایدیلجک روضیتیہ بوکستمک ایچون بایلش اولدینی

مظنوندر . حال بوکہ فنپایہ ، وقایعہ ، افماله عطف نظر ایدیلریسہ

بو خصوصده مهجبه قصائلرک وجودی آکلاشلمقدهدر ، مکاتب

ابتدائیہ مک رقص مخصوصی موجوددرکہ بونازہ نمونہ مکتب لری دیوروز .

نمونہ مکتب لری ، مکاتب ابتدائیہ عمومیہ دن بک آزمقدهدر در سارینک کنزلیہ

و بک چوق مقدارده معلم لریک فضلہ لئیہ بیز ایدرک بو مکتب لریہ بعضی

درس لری کویاضله ولایق بولونور هر درسک آری بر معلمی موجود بولور .

ایستر مکاتب ابتدائیہ عمومیہ شکلده اولسون ، ایستر اولنردن مبارز

برشکلده بولونسون ، هر حالده مقصد ، بو مکتب لریدن چیقان اندیلریہ

دها بوکسک درجه تحصیل تعقیب ایدیلجک بیلجک مکانی و بر مکندر .

ایشته بوامکان ، بوکون موجود دکدر . استابولده چوجوق لری بی

اوقونان ذوانک — اکر رفقامن ایچینده ، بو مکتب لریہ چوجوق لری بی

تدریس ایتدیرن وارسه اولنرکده — بک کوزل معلومیدرکہ ؛ نمونہ

مکتب لریدن چیقان اندیلریہ استابولده سرسری قایلر لری بورا مکاتب

سلطانی لری . بیلیم هانکی قطعہ نظرہ کوردهدر ، تصنیف ایدلشدر .

مثلا ؛ استابول سلطانی سنده لسان اعتباریہ فرانسیزجه درس قبول

ایدلش ایسہ ، نشاطاتی سلطانی سنده آلمانجه لسانی اساس اولهرق قبول

ایدلش . هر حالده بیہ فرانسیزجه ، قاضی کورینده آلمانجه ترجیح

ایدلش . حال بوکہ ، نمونہ مکتب لریک صولک سفندن شہادنامہ اخذ بیہ

کسب استحقاق بدن اندیلرک لسان اجنیدیہ کی ملکه لری ، نه استابول

سلطانی سنده کی فرانسیزجه بی ، نده دیگر بر سلطانی سنده کی آلمانجه بی

تعقیب ایدیلجک درجه بی کندیلری نہ ور مه مکدهدر . شو حالده ، بو

افندی هر هانکی مکتبه کیده جک اولسه ، سن بورانک مالی اوله مازسک ؛

دیبردا اولویور . شو حالده بو اندیلرک وضیتی نہ اوله بیلر ؛ فصیح مستطابکی

صور لری ایله بیلیر . یا مکاتب سلطانیہ بک ایلمک صنف لری بو مکتب لریہ کورہ

تنظیم بتمک و یا خود نمونہ مکتب لریک صولک صنف لری بی ، مکاتب سلطانیہ مک

ایلمک صنف لری تعقیب ایدیلجک بر حاله کتر مکندر . شو مرض ایتدیگم

ایکی صورندن باشقہ بر اوجینی قسم دها وارک اوده . اساساً سلطانی لری

داخلنده موجود اولان ابتدائی لری قسیدر . بده بوس بوتون باشقہدر .

شمدی . بر ملککنده مکاتب ابتدائیہ باشقہ بیہ ابتدائی نامی آنتندن

چیقه مایان نمونہ مکتب لری باشقہ بیہ ابتدائی نامی آنتنده اولان

وسلطانی لری داخلنده بولومان قسم ابتدائی لری باشقہ . بر ملککنده بولہ

تحصیل ابتدائی نامی آنتنده . اوج نوع مکتبک جمعی قایلدر ؟ اکر

ملککنده بر نوع تدریس ، بر نوع علم ، بر نوع فکر تلقین ایدلمک

اساسی طورہ جقسق اولا ، ابتدائی تحصیلی تنظیم ایدلم ، اولنک

وحدتی تأمین ایدلمک ، وحدت ملیزم تأمین ایدلش اولسون .

شکری بک (قسطلون) — پروغرام لری بر در .

ثروت بک (طرزون) — پروغرام لری بر دکدر . بعضی مکتب لریہ

علوم دینیہ په عطف اهمیت ایدلش ، بعضی مکتب لریہ حتی علوم دینیہ

ايدمچك ، البته زدن دها زياده جور وستمه قارشى حصيان ايله بچك و آنتنده ، فايت السى رويانك لمه لرى ، كو كنده ، فايت بوبوك عشقك چيرينتيلرى اولدينى حالده ، بوكون خراهم لرى اوزرنده اغلاديقم شرفك و وطنم نك مسموره لرى قوره جقدر . بزم خيام زده ياشانديقم يي دنيا ، بونل طرفدن ايداع ايدله جكدر . بوقدر بوبوك تشيلرده بورولماز برعزم و ايمان ايله چاليشان ، محترم آرقداشمز شكرى بك افندى نى ، بوكر سيدن بوتون حرمتمله قديس ايدرم .

(اشتراك ايدرزصدالرى) معارف ناظرى و وكيل بك افندي بنده براستر حاتم واردر : دارالفنون تشكلاى حقتده موقع تطبيقه قونولق اوزره بولونان تشبه برده « اقا دهى » تشكلاىك تريف ايدله سنى تكليف و تنى ايدى بوزم . كه جك دوره اجبا عه مزده ، بولايجه ايله تشره لرى بولايجه توديع ايله لرى آرزو و تنى ايدى بوزم . چونكه بايلاجق بعضى ايشلر مز واردر كه ملت نك ، ملكتم نك حيا نه تلقى ايدى بوز : برنجيسى ، يازى و املا مسله مزم . « بكا مكل برالفا و بريگنر ، سزه مكل برسان و برده » دمئش .

ايكنجيسى : سان مسله مزم . بوكا بنده كز شونى علاوه ايتك ايت بوزم « بكا مكل برسان و بريگنر » بنده سزه مكل برمدنيت و برده ، كرك ياز بوزك ، املا نك و كرك لسان نك مختلف طرفدار لرى واردر . بونلر هر بيسى كنديلرته كوره برر سلاحه ساحدر لر .

اكر آقا ده مزم اولور و بو مختلف نقطه نظر لدن بورويك بر فاه استهداف ايدن بو ابي فكر مجاهد لرى قارشلاشد بريلر سه ، هانك سنىك منطلق سلاحى قوتلى اولوبده ديكرى يكد بريلر سه ، بولايى ولسان مسله مزم حل ايدلش اولور . سوكره هانكي يارى نى قبول ايدله جك كه و هانكي لسانه ياز بوزى يازحق ايهك : محتاج اولديقم قالمسز محتاج اولديقم محيط المعارف ، محتاج اولديقم تاريخ ميلزم وجوده كتير باير و بونلر كوى قلب لره قدر سو قولور . اوندن سوكره بزم ايجون دها ، اين ، دها اطمشان بخش براميد قوسى آجيلش اولور . رئيس — باشقه سوزايت من و ارمى افندم ؟ سوز ايت بن قالايدى ، مذا كره عمومى يى كافي كور يورده يسكن ؟ كافي كور نلر ال قالد برسون :

كافي كور و لشدر افندم ،
 بو بويگنر ، صلارى اوفوييگنر :

بونك ايجون معارف نظارتندن ، مكتبه لريزك و معارفك حالى - انكشاف مئوسنك تا مئوس قانونلر طلب ايتك فايت دوعرى اولقله برابر اول امرده معارف نظارتك بوقانونلرى بايه بيله جك ، بوقانونلرى بر طاقم تدقيقات ايله وجوده كتيره بيله جك مؤسسات و تشكلايه مالك بولوناسنى تا مئوس ايتك لازم كلير . بنده كز اوليله ظن ايدى بوزم كه معارف نظارتك ، بو نقطه نظر دن ، موجود اولان تشكلاىي ناقصدر . ازجهله بومذا كره ايتديكمز فصلده بر مشاورك تخصيصى واردر . بومشاركك تخصيصى ، مجلس هاليكزجه مبلومدر كه ، معارف نظارتك ، شو براز اول اشارت ايتديكم نقطه نظر دن ، موجود اولان قضان تشكلاىي تلافى و ازاله ايتك مقصديه قول ايدلش رخصيصاندر بونك اوزرنه آلمانيدن بر مشاور كتير لمشدر . خاطر لاي بوزم كه كچن سنه ، يه بر مشاور مشه سى مجلس ميمونانده موضوع بحث اولدينى وقت ، آلمانيا و يا خود سائر ملكتلردن كتيره بيله جك مشاور لرك وظيفه و صلاحيت لريك تعيين و تنظيمي حقتده حكومتك نظردقى جلب ايدلشدى . اوليله ظن ايدى بوزم كه ، معارف نظارتنده كى مشارك و ظاننى ، لازم كلديكى شكلده تعيين و تنظيم ايدله مشدر . بناء عليه مشاور جلبدن مقصود اولان فاهى تا مئوس ايدله م بوز . بوندن باشقه معارف نظارتك اركان حربه هيئى ديمك اولان تشكلاىي بولونق ضرور بدر . اركان حربه سى تشكيل ايدله مش اولان اردولر ك سوق و ادار ايدله سى پلانلر ك حاضر لاي ماسى فايت مشكل اولور . مشكل دقل ، بوس بوتون غير قابل اولور . بونك ايجون بوجده مسله سى مذا كره ايديلر كن ، معارف نظارتق تشكلاىي حقتده بر طاقم منافعه لرى جريان ايدركن ، بر طاقم معنوى اولان فاهلر حقتده تخمىات اظهار ايتك كافي دكلر ، قاعتنده م . معارف نظارتى ، بوقاه لرى تا مئوس ايدله جك تشكلاىك ايله تجهز ايتك مسله سى اهميت عطف ايتك لازمدر . بناء عليه بوراده معارف نظارتندن رجا ايتك ايت بوزم كه كه جك سنه مجلس هاليكزه بوجده سى كتير كن ، بونتشكلاىي ابي دوشونش و اساسلى بر صورتده تنظيم ايتش اولارق طلسون و زنه ، معارف ايشلر ق حقيه كوره بيله جك ، تدوير ايله بيله جك تشكلايه حقيه مالك اولوق قناعتنده برابر كتير سون . هر حالده معارف نظارتك بوكونكى تشكلاىي فايت ناقصدر . بونتشكلاىك بوحالده قالدقه ، مجلس هاليكزه اظهار ايدلش تمنايك حيز امكانه كلسى ، بجه ، تماما غير قابلدر . رئيس — فصل حقتده باشقه بر مطالعه و ارمى افندم ؟

حافظ محمد بك (طر بزون) — ناظر بك افندي بنده برشى صورده چم : بومشارودن شمدى به قدر نه كى استفادلر ايدلدى و ايدلش استفادده دارالفنونلر همى بوقسه مكاتب ابتدا ييه همى مائدر ؟ بويا بنده بر آرزوايضاحات و برسولنرده ديگه بيلم .

نافه ناظرى و معارف ناظر وكيل على منيف بك — افندم . مشاورودن شمدى به قدر ، تدريساتك بالمصوم اقسامى اعتباريله ، استفادده ايدلش و بوندن سوكره ده استفادده ايدله جكنه شه بوقدر . قونطورا تومدى ختاب بولديشده ، مدنى ده تمديد ايدى بوز و كنديسندن دها نافع بر صورتده استفادده ايدله جك . فقط شمدى به قدر ايدلش استفادده نك مفرداتى سزه بيلم نامل عرض ايدله بيليرم ، بونك

رئيس — فصل حقتده بر مطالعه و ارمى افندم ؟
 محى الدين بك (چوروم) — افندم ، رفقاسى محترمه نك ايجو زماندن برى واقع اولان بيامانندن سوكره ، ظن ايتم كه چوق برشى سوله مك احتياجى حاصل اولسون . فقط ظن ايدى بوزم كه ، رفقاسى محترمه بك بحث اشكرى مسائل ، دها زياده معنوى اولان مسائل ايدى وحل ايدله لرى ، مجلس ميمونان زياده خارجهده بر طاقم تشكلاىك معارفك چاليشلارى ايله قابل اولان مسائلدى . بونك ايجون ظن ايدى بوزم كه ، بوجده مسله سى منافعه ايديلر كن معارف تشكلاىك اساسى نظر دقه آلتوق و بحث ايدلش مسائل عميه مك مكل بر صورتده حلى استهداف ايدله جك تشكلاىك وجوده كتيره سى فاه سنى استهداف ايتك لازمدر .

برنجى قسم — اداره مركزه
 ۲۳۴ نجى فصل ، اداره مركزه مأمورين و مستخدمين معاشاتى :
 ۱۴۰ ۳۰ ليرا

برچق سفاتله ، محر ومیتره معروض قالورل . طعی اورداه کندیلر فی حماه اده جک براواجق آریورلر . اولک امجوزده آتجق حکومت عثایه بی اورداه تمیل ایدن سفار تخا باری ، شهسرخا باری بولورلر . اونلره مراجعت ایدیورلر . سفار تخا و شهسرخا باریک بوله عددری جوغه بالغ اولان چوجوقلره بالخاصه شو زمانده ، معاونت ایده بیله جک قدر تخصصاتلری موجود اولوب اولادینقی بیلمه ورم . هر حالده اونلرده ناسا در . اوچوجوقلره یاردیم ایدیورلر . فقط رحاله کلپورکه آجی یاردیم ایده یورلر . وچوجوقلر خلاقلری اجه محاطه ایده مه بیک بر حال ضرورده بولویورلر . چوجوقلردن بر قسی مسلکی خارچنده بر طاق ایشارله وغراضا شه مجبور اولوبوره و تفتیب ایده جگرکی مسلک . محصل ایده جگرکی مکتب تفتیب ایدمجه قدر بر آی ، بعضاً ایکی آی قدر مذذب بر وضیته بولویورلر . بو حال مذذبده چوجوق طعی کز مکه آلیشور . بوی تفتیب ، تفتیب ایدن هیچ برامور . هیچ رضابط ، هیچ بر میسر موجود دکدر . بناء عیه هر درلو احواله استمدادی بولومان چوجوق ، اکثریا کوردکلردن نندینه مضر اولانلری آلیور ، مستحسن اولانلره بیکانه قالیور . اگر ناظر بک اقدی مقتضایمچون بر تکلیفده بولوماسه ایدی بنده کز ایکی تکلیفده بولوماجتم .

دیه جکدمه : آوروپایه کوندریکمک طلیبه ، اولاد اهلانی محاطه اتمک ، ثایاً اونلردن بگله دیگمک نتیجه بی آلی بیلیمک امچون پایت دفلی رهیت مرافیه کولدرم ؛ برنجی تکلیف بو . اولاجدی . ایکنجی تکلیف ایسه ، بوکا امکان یونسه اورایه طلیبه کوندرمه ییم . فقط اورایه طلیبه کوندرمه ییم دیر کن طلیبه ی مخصوص اتمکلمک اجاب ایدر . کوندریلن طلیبه سن صیاده بولومان طلیبه در . ازجه بونلرک اک مفدورلی ، اک زیاده سفیل اولانلری دارالایتملر نامه کوندریلن یوزلجه چوجوقلردر . بوچوجوقلره بنسینه ییدی کی باقلا یاور .

حداثاً پایت خسیس وسفیل عملک صورتیه و قنلری اصرار ایدیورلر . بالخاصه بوجهت نظر دقنری جلب ایدرم . با اوردانکی چوجوقلرک حیاتی فورامونلر و یاخود بورایه کتیرسون و بوراده کی دارالایتملرینه آلسون و بسله سون .

حسن فعی اقدی (سینوب) — آوروپایه طلیبه کوندرمک و عملکتمزک عمران و ترقینه خادم اولاجق آدملر بشدرمک لزومه قائل اولمان ، ظن ایدرم ، ایممزده هیچ در فرد یوقدر . بالکمز کرک حکومتز ، کرک افراد ملت بو باده لزومی درجهده اهمیت و برش و عملکتمزک علوم و مصارفی نامه کرک ابون و ویلری طرفدن و کرک حکومت و جمیتر طرفدن کوندرلش نجه طلمن آوروپاده موجوددر . بویله عالی مقصده واصل اولق امچون کرک حکومتز و کرک افر دملتک بولودکی تثنی حقیقه خیرلی بر ثبث اولق اوزره کورولمک لازم کلیر . شمدی معارف ناظری بک افسدی حضرتلری مفتش معاشای حقده بیاماده بولویدرلر . البته بوندر طلیبه کوندرلش و مرافیه آتده بولوندرلما لازمدر . فقط عیبار کا امکانوا میهر بویله ۷۰۰۰ لیرا ویا ۷۰۰۰ لیرا مصارف طلیبه و تفتیبی لزوم و امری ندینده ، اجرا و ایضا ایده بیلیمک قالیور ؟ کرک اوستز بار محارساتمک مفرد قصب لرنده و مرکز لرنده و کرک آما یا مکز و مرکز و ما حقدانه و دیگر چوجوقلر شهلرنده

رئیس — ۲۴۰۰ نجی فصل ، ایکنجی ماده سنه ۴۲۰ لیرانک ضمیمه ۳۴۹ ۶۰۰ لیرا ولورور .
حامد بک (حلب) — ۲۵ نجی ماده تصحیح بولورلدی ای اقدم ؟
۲۵ نجی ماده بک یکنوی ۳۳ ۴۷۰۰ لیرا اولوبور .
رئیس — بکی اقدم ، ۳۳ ۴۷۰۰ لیرا اولوبور . فصل حقدنه باشقه بر مطالعه واری اقدم ؟
باشقه بر مطالعه اولمادینقدن قبول ایدلمشدر .

درنجی قسم
۲۴۱ نجی فصل ، تدریسات ابتدایه قسم عالی و ابتدائی تخصصاتی :
۶۳۰ ۵۹ لیرا ۹۱ غرض

رئیس — ۲۴۱ نجی فصل حقدنه بر مطالعه واری اقدم ؟
قبول ایدلمشدر .

بشبی قسم — مصارف متنوعه و ادارات ملحقه
۲۴۲ نجی فصل ، مصارف متنوعه : ۲۷ ۵۹۹ لیرا

معارف ناظری و کیلی علی منیف بک — اقدم ، آوروپایه کیدن طلیبه کوندرلش امچون تمین اولواجق ممتلک ماشیه خرج اه و سائر مصارفی حقدنه حکومت . بو فصلک ۷۵ نجی ماده سنه ۵۰۰۰ لیرا علاوه ایدمک مجلس عالی به او صورتله تکلیف ایتشدی . موازنه مالیه امچون ، بر مفقشه بو وظیفه اضا ایدیلر ؛ دیبرک بالکمز بر ممتلک معاشی اضا و متباقیسک معاشی طی ایتشدی . اقدم ، آوروپایه کرک معارف نظارتی و کرک دیگر نظارتلر طرفندن کوندرلش رجوق طلیبه وار . صوکره و لایتنردن کوندرلش طلیبه وار . کذا بعضی جمیتر طرفندن کوندرلش طلیبه وار . بونلرک مهال و حرکتلری ، نده سی وغیرتاری تدقیق و تفتیب ایدلمه یی امچون ، کیبسی بریشان بر حالده قالیور . کیبسی ده مطلوب درجهده محصل ایتمه بور . و الحاصل بر چوقق ماسیتسز احوال و موع بولوبور . بونک امچون نظارت ، بوتون بوطلیبه کوندرلش و تفتیب و مرافیه حقدنه بولوندرلما امچون بر هیئت تفتیبیه کوندرلش طلب ایتشدر . اخیراً امچون ده حکومتک بو تکلفه موافقت ایتدیکی امچون بو فصلک ۸۰ نجی ماده سنده کی ۷۲۰ لیرانک ۲۵۰۰ لیرایه و ۹۵ نجی ماده سنده کی ۷۲۰ لیرانک کذلک ۲۵۰۰ لیرایه ابلاغتی قبول بویوردی . بناء علیه بو فصلک بوسورته تصدیح تکلیف ایدیورم .

ثروت بک (طرزون) — آوروپایه کوندریلن طلیبه حقدنه بر قاچ سوز سوبله مک ایتدم . معارف نظارتک آوروپایه کوندرلشکی طلیبه امچومده ، سائر نظارتلرک کوندرلشکی طلیبه کی ، بعضی فیود و شروهه نایع بولوبوب بولومسایانلر اولوب اولمادینقی بیلمه بورم . اوقیود و شروهه مل مقصدم ؛ بعضی نظارتلر ، کوندرلشکی طلیبه امچون ویلری بک بر مقدار یاره و رهمه بی تأمین ایدرک اولطیبه ی و یانه ویار لینه صورت مطلقده . آلمانیا و اوستریا مملکتلرنده بر شهره کوندریور . چوجوقلر اوزاره کیندکنن سوکره و لیلرندن ، مع الماسف ، قسم اعظمی — که طلیبه چوجوقلک حیبات تحصیل و علیه سی آی دو شونه یورلر — ایشته ن اولادنی کوندرم ، حکومت فصل اولورسه اولسون اوکا باقار ؛ دیبرک تمهد ایتدیکی باره یی بالا خره تادی ایتمه بور . بوکی چوجوقلر کرک و یانه و کرک بر لینده

درسی دیگر مکتبک علوم دینہ در سارندن بر قاج ساعت فضله و بعضی مکتبکرده باشقه بر درس ساعتی فضله در. یونی، بومکتبکرده چو جوقری بولونان ذوات بیلیر .

شکری بك (قسطونی) — او، پروغرام دیمک دکلد .

ثروت بك (طرزبون) — اوندن سوکره ، مكاتب سلطانیه به کلم . مكاتب سلطانیه ایله مكاتب عالیه آره سنده ده عینی فرق مشهور اولقده در. افندیله، دارالفنون تشکیلاتی، دیروز و آفتیشلابورز . اگر تشکیلاتی آفتیشلابه حقیق ، بنده کزده اونشکیلانی آفتیشلابورم . دارالفنون یایق . ادبیات فاکولته سی، طب فاکولته سی، فنون فاکولته سی، حقوق فاکولته سی، دیمک سوکره مکتب حقوقده علوم سیاسی، علوم اداریه شعبه لری آچدق . اگر شعبه سی، شعبه سی، دیمه یونشکیلانی آفتیشلابورسوق بنده کز بونشکیلانی قطعاً آفتیشلابورم . یوق، اگر بونشکیلات آلتنده بر موجودیت معنویه یی آفتیشلابورسوق، یوق بنده کزده آفتیشلابورم واشترک ایدیورم که بر صورتله او موجودیت معنویه یی تعقیب ایده جک طلبنده آفتیشلابور اولام . بنده کز سزی تأمین ایدرم که مکاتب سلطانیه تک بشدریمکده اولدنی طلبه ، ایشته موجودیت معنویه سی بحق آفتیشلابور ایستدیکمز شجاعت علومه بحق انساب ایده منزل . انساب ایدرله ، فقط بك ناقص بر صورتله اوراده بولونورلر و کندیلرینه تلقین ایدیان علوم وفنونی بحق ادراک ایتمکدن عاجز بر وضیعه درلر . ایسترم که مکاتب عالیه و سلطانیه پروغراملری ده مکاتب عالیه مزک، یعنی دارالفنون مزک شجاعت مختلفه سی تعقیب ایده یله جک بر درجه ده تصحیح ایدلسون و او درجه به ارفا ایشدرلسون .

شکری بك (قسطونی) بونی هاسکی دلیل ایله سوله بورسکوز؟
ثروت بك (طرزبون) — بونی معارف مسلکده انحاذ ایتدیکم دلیله استناداً سوله بورم . ایکنجیسی بنده کزک بولوندیغ

شکری بك (قسطونی) — آره دن بشی سنه کچشدن ، بشی سنه دن بری چوق دکیششدن .

رئیس — محاوره اولماسون اقدم .

ثروت بك (طرزبون) — ... بنده کزک بولوندیغ و اقتضای ایتدیکم بدی سنه تک مکاتب اعدادیه طلبه سنک اوزمانده ، ینه بوزمادن قصان اولایان دارالفنونک حقوق شعبه سی، فنون شعبه سی و ادبیات شعبه سی تعقیب ایدن طلبه تک درجه ترقیسی ایله بوکونکی طلبه تک درجه ضعیف آره سنده کوردیکمز فرقله اثبات ایدیورم .

شکری بك (قسطونی) — بوسوز .
ثروت بك (طرزبون) — سوز ددل، فعلاً اثبات ایدیورم، اوکونکی مکتبکرده چیقوبده بوکون درس ورن افندیلری ، سز بوکونکی معلم آراسته بولامازسکز .

شمس الدین بك (ارطغرل) — معارف مسئله سنده الك اول لازم اولان واکزاده نظر دفته آنجاسی ایجاب ایدن بر مسئله وارسه اوده معلمکک بر مسلک خصوص اولماسی تأمین ایتمکدر . چونکه معلمکک مسلک انحاذ ایتمن ذوات ، طبیعیه ، وظیفه سنه بووک بر عشق ایله مربوط قالماز و کندیلندنده مطلوب وجهله استفاده ایدله من . فقط معلمکک مسلک خصوص اولاروق تأمین ایدیه یلمک ایچون حکومتک فضله چه بر فدا کارلقده بولونه بیلمه سی بوونکه برابر معلمکک ترفیه

و ترقیلری و تفضیلری سالم وثابت اساسله ربط ایتمه سی اقتضا ایدر . مع التأسف معارف نظارتنده شمده یه قدر بوولده بر اصول تعقیب ایدله مشدر، خارجدن بر جوق ذوات، معلم اولاروق قبول ایدیولورلر، بونلر بر مدت سوکره باشقه برلرده ، دهه فضله مقدارده بر معاش کوردکلری آنده معلمکک بر اقواب دیگر مسلکله سلوک ایدیولورلر . بوسورتله طلبه دائماً یکی ، تجربیه سز معلملر قارشوسنده قالیور . بونک ایچون معلمکک مسلکله قارشی عاشق اولمالارنی ومدت حیاتلرنجه او وظیفه ده قالمالری تأمین ایتمک جدأ نظر دفته آنه حق بر مسئله در . بونک ایچون ، ظن ایدیورم ، معارف نظارتجه الك اول دوشونیه جک جهت ، معلمکک ترفیه و تفضیلرینه دائر بر قانون ترتیب ایتمک اولمالیدر . بوکون معلملری ترفیع ایتمک ایچون اداره ماموریتنه و اداره ماموریتدن مدیریته و مدیرکلندنده معارف مدیریته نقل ایدیولورلر . اولایلیرکه بر ذات، امر تدریسه فوق العاده ماهر اولور . فقط اداره خصوصنده ملکسی ، قابلیت اولماز ؛ اداره باشقه ، تدریسه باشقه بر شیدر . شو حالده حسن خدمتی ، فعالیت کورولنی بر مکتب معلمی مدیر یایمق صورتیه دکل، بلکه مسلکده ترفیع ایتدیمرک، معاشی تربید ایتمک صورتیه رفیه و تلطیف ایتملیدر . فقط بو ترفیع مسئله سی هر حالده نظامنامه به ، قانونه مستند اولمالیدر . هر کس نهمان تربید معاشه مظهر اوله جنتی بیللمیدر . چونکه بك کوزل بیلوروز که بر جوق ذوات، قلم و اهلیت اعتباریه ترفیه مستحق اولدکلری ، خیلی مدت خدمت ایتکلری حالده دون بر معاش آلیورلر و آتیلدکلری کوشلرده اونودیولورلر . بالهکس معارف مسلکده سوکره دن کیرمش اولانلر، بونلردن ده ازیاده طالعک لطفه اوفره . بورلر ، شو حالده قدمی وغیور معلمکک شوق وغیر تلمی آر تدریمرق ایچون اسم بر اصول لارمدر . بو اصول دیگر عملکترده ، مثلاً بولنارستاده بیله تطبیق ایدلمش و بك ایی نتیجه لری کورولمشدر . تمی ایدرزه که معارف نظارتی ، بواصولی نظر اعتباره آلسون و معلمکک ترفیع و تربیسی ایچون بر اصول ، بر نظامنامه تنظیم ایتسون .

رئیس — فصل حقیقه باشقه بر معالنه واری اقدم؟ بو تکلیف حقیقه ایچمنجه نه بوپوریلور ؟

حامد بك (حلب) — ایچمنجه مذاکره ایتدک، بوکا ، ایچمن موافقت ایدیور اقدم .

رئیس — ۲۳۹۵ نجی فصلکده ۴ نجی ماده سی ۴۲۰ لیرا قصانیله
۷۷۲۸ لیرا اولویور . فصلک یکونی ده ۱ ۳۵۲ ۴۹۹ لیرا
۷۶ غروش اولویور . بو ۴۲۰ لیرانک ۲۳۹ نجی فصلک
۴ نجی ماده سنندن تزیلیله ۲۴۰ نجی فصلک ۲ نجی ماده سنه علاوه سی ناظر تک تکلیف ایتدیله ایچمنجه تدقیق انجمن موافق بولویور . (موافق صداری) بوسورتله قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون : قبول ایدلمشدر .

اوحالده ۲۳۹ نجی فصلی ۳۵۲ ۴۹۹ لیرا ۷۶ غروش اولاروق رایکزه عرض ایدیورم، قبول ایدنلر لطفاً ال قالدیرسون : قبول ایدلمشدر .

۲۴۰ نجی فصل ، دارالفنون و مکاتب عالیه و تالیه مصارفی : ۳۴۹ ۱۸۰ لیرا

دیدیلرکه : اوروپاده اون ، اون بش سنه تحصیل ایتش برکنج
 حیات ملیه به ، حیات عثمانیه به بیگانه اولارق اوروپادن
 عودت ایتش . زنده اوجیانه طأر برهنه بر ساحه کوروسه اوندن
 متأر ، متأذی اولویور . حقیقه بو ، شایان تأسف بر نتیجه در .
 فقط کندیلرخی تأمین ایدرمگ بوندن سوکره بوله آدملر کورمه به
 جکلر در . چونکه کوردظری آدم بو نتیجه واسل اولقده حقل
 ایدی اقدم . بو آدم آوروپاده اون درت سنه اوپورمق ایچون
 بوندن یکریمی سنه اول آوروپاه کیتش اولمالیر . اوزمان ،
 حدودی کیدییکی زمان او آدم ملکندن بوتون قبودی قومش کی
 کیتش بر نفس آلمشدر . حق کلامی اولادینی ، چالیشیق امکاتی
 بولادینی برملکتدن اوله برملکته کیدیورکه اوراده چالیشیلور .
 اوقویا بیلور ، اکله بیلور ، هر برده عمران ، هر برده بوپولک
 کورویور . استانبوله عودت ایندیکی زمان ، شدییکی کنجلر کی
 کوردظری تطبیق ایده بیلیم ، مطالعه سه عودت ایچور . بلکه
 کندینی ایدیا دفن ایتک ایچون استانبوله کوردی . استانبوله
 اورالره بکزر بر محط کوردیمی درحال اونک حسه ، جراینه قایلن
 ایستویوردی . بوله بوتون ملی حساردن ماری ووطنسز قالدوردی .
 بزه کندیلری رمال سوله دیلر . بنده کز بوله سلجره مثال کورستره بیلیم .
 بو آغلابی یان فرقه هجوم ایدن بوله بر آرز معلوماتل فقط وطنسز
 آدملردی . ایسته او وطنسزلر بوگون اورتدن قالمشدر .
 بوگون هر کم اوروپاه کیدرسه دیره : اوت تحصیل ایدرسه ،
 بو تحصیل ایندیگم شیئی ملکتهه تطبیق ایده حکم برسرستی .
 برکنیشک وارد . اوراده بونی تطق ایدرم ، بونی کوروم و بونی
 حس ایدرم ، دیر و اوصورتله کلمر . اولواو اکتساب ایندیگک علمی ،
 معلومان ، هنری ملکتهه کرده نطق ایده بیلیمی ایدیگک ؟ اگر تامها
 تطبیق ایتک تشد ایتسه کز سزک ایچون رفلاکت اولوردی . حال بوله
 بوگون سزدن اونی ایسته بولر . ظن ایدیورمگ اوروپاه کدوب
 کلهجک اولان طلله ، اوله وطنسز دکلر . بلکه کوردییکی واکردییکی
 شیئی ملکتهه تطبیق ایتک خواهشه کلهجک بر طاقم کنجلر در .

فؤاد بك (دیوانیه) — اوله کلهلری تمی ایدرز .
 صلاح جیمجوز بك (استانبول) — شمعی اوروپاه طلله
 کوندرمک مشهنده ، مضطه مزدهده کوردیککز وجهه انجمنکزه ،
 اساس اعتبارله اوروپاه طلله کوندرلمی علپنده بولندی . فقط بوعلپنده
 بولونقی ، اوروپاه طلله کوندرمک فئادر مناسنه دکل . بونک بك
 لزومل اولدینقی شمعی مدافه ایدیورم . فقط حرب دولایسیله
 اونلر بر حال بریشایددر .
 معلوم طالری ، اوروپاه ایکی درلو طلله کوندریلور . برنجیسی
 تحصیل ایچون کوندریلن طلله دهره اونی ، دهاکتمه دن اول ، برقتیه
 تابع طوقن قایلدر ، درجه عرفاتی ، استمدادی بر امتحان ایله تصین ایده رک
 کوندره بیلرسکز . فقط دارالامتلر طلله سندن چراقلق تحصیل ایچون
 کوندیش بر طاقم جو حوقلر واردرکه اونلری امتحانده ایتسه کز ، نتیجه
 ایته نلر مراقبه سز قالدینی ایچون بزونی رد ایدیوردق . سوکره
 سارقی نظارتندن هدیلر . بر هیئت قتیبه لازمه بوپاره یی هیئت

قتیشیه ایچون ایسته بوز ، شمعی به قدر نه قدر طلله کوندرمش
 ایتک اونلری قتیش ایدجکر ، دیدیلر . سوکره بز ، اکر بونلری
 قتیش ایده بیله جکسه کز بك اعلا ، دبدک و تنگیم بعض اسبابدن
 دولای برمفتش تمینتی مناسب کورمشدک . شمعی معارف نظاری :
 برمفتشه بووظیفه یی قابل دکل درعهده ایده م ، اکر بووظیفه یی اضا
 ایده مزسه مفتش کوندرمک مقصدی زائل اولور ، دیبور . حال بوکه
 مقصد اسلی طلله کوندرمکدر و اونلری قتیش ایتکدر . اولاده مکمل بر
 هیئت قتیبه کوندرمک ووبش بیک لیرایی بر مرک طرفداری بز . چونکه
 بونک برقیسی ، ثابت برمفتش عمومینک تحت ریاستنده در ، دیکر لری
 سیاردر ، داغما دولاشه جکلر در . ۲۵۰۰۰ لیرا خرجه امر صفریدر .
 بونلر تامبله دولاشه جکلر وراپور لری برده جکلر در . بانکر بوراده
 اک اهمیتل مسئله ، بو هیئت قتیبه نیک حسن انتخابدر . طلله نیک
 حسن انتخابی مسئله سنده اچی زحمت چکبله بیلر . فقط بو مفتشلر چراق
 دکلدر ، یعنی اوراده کال تحصیل ایده جک برکنج دکلدر . اورانک
 لسانی بیلیمک وریارچه اورانک حیاتهه واقف اولوق اعتبارله
 معارف نظاری بر هیئت قتیبه تشکیل ایدرده بولارسه فهما . معارف
 نظاری بوایشده اک زیاده علاقه وارددر ، ثابت این مفتشلر کوندره .
 جکلر ؛ ظن ایدرم . بونی درینج ایجه میلدر . اورالرده بیلگرچه
 طلله من واردر اقدم .

حامدك (حلب) — عینی زمانده وکیده جک مفتشلر حق قتیبه یی ،
 بانکر معارف نظاری طرفندن کوندریلن طلله اوزرنده دکل ، کرک معارف
 نظاری طرفندن کوندریلن کرک سارکودر او طرفندن اهزام اولونان طلله
 ایله ولایات طرفندن کوندریلن طلله اوزرندهده حق قتیش اولمالیر .
 انجمن ، بو نقطه نظرندن مدافه ایدیورم . عموم طلله اوزرت برحق
 قتیش و مراقبسی اولسون ؛ بنده کزده بونی قید ایتک ایسته بورم .
 معارف ناظری وکیل علی منیف بك — هیئت قتیبه نیک ، بانکر
 نظارت طرفندن کوندریلن طلله حقیقنده دکل ، کندینی نام و حسابره ،
 صورت خصوصیه کیتش اولان طلله اوزرندهده حق قتیشلری
 اولاجقدر یعنی بالمعموم طلله عثمانیه ، بو قتیبه تابع طویلاقدر .
 محی الدین بك (چوروم) — اقدم ، بنده کز قیصه سوله بیکم .
 آلمانیاده برقاچ آئی بولوندیغی زمان ، بوطله نیک اوراده ک حانی .
 بالمناصبه بك یاقیندن کورمش اولوق تمجسی اولارق ، بوراده معارف
 نظارتنک ، هیئت قتیبه ایچون ایسته دیکی پاره نیک ورنله یی فکر
 مدافه ایده جکم . فقط کورویورمگ ، رفقای همزهه اساساً بو فکره
 اشتراک ایدیورلر . بنجه بونی تکرار تمیند باشقه پایلاحق رهنم بو قدر .
 صادق اتندی (دکزلی) — موضوع عمنز ، اوروپاه مفتش
 کوندرمک مسئله سیلدر . اوراپه کوندریلن اولاد واطفال ووطنک
 تحصیل و مساحی وحصانه تربیسی تحت قتیش و مراقبهده بولوندیومق
 وجوب وزومنی انکار ایده جک هیچ فرقد تصور ایتم . بونده
 هیچ شپه بو قدر ، ظن ایدرم . چونکه بو جو حوقلر اوراده علوم
 وفنون تحصیل ایده جک وسنت اوکره جک ، سوکره اورادن
 قلوب بزمل ملکتنسزک احمارات و زرقانته ، تزینات و توشیحانه
 چالیشه حق برهنو اولاجقدر . اوت ، اوراپه کیدیلرکی کی اخلاق
 بوزولورمش ، شویه اولورمش ، بویه اولورمش ، دنیلور ، بنده کزده

بویه سرپوش اولان و هر بری بر ما نه تک ز دینه بر اقلش اولان طلبه
افندیلرک مجیا قتییشی امکان وار میدر؟

معارف نظری وکیل علی منیف بک - سیاره منتشر.

حسن فهمی افندی (سینوب) - عرض ایدیم . یعنی بو قتییشدن
مطلوب اولان نشایک استحصالی قابلیمیز ؟ بنده کزک کندی
اعتقادیمه - که آوروپا طلبه کوندرمک لزوم و وجوبه قائم - بردولت
و حکومت ، بویه صنعتیز ، علمسز . معرقتسز باشا اماماز . البته علوم
و معارف و صنایع اردوسنی و اونشکیلاتی باقم ضرور سنده در . بونده
شبه بوقدر . فقط بنده کزک زده بر قناعتم وارد و بر جوقی تجر بورد
کوستر مشدر که انسانلر تماماً ملتیدن نمرد ایتمه و منسوب اولدینی ملتدن
دو خوب نشوونما بولدینی ملتدن آیرلاسه دخی براندی . هانکی بر ملکیت
و هانکی بر ملکیت علوم و معارفی تحصیل ایدر ، محیط مدیته ایچنده
اون بش یکریمی ودها زیاده سنلر باشارسه و کندی ملکیتکده
سوقا قناری و عرف و مادیاتی سولته بچک ، بکنیلیمه بچک درجه ده
ایه اواندی آشنای بوقاری اولمکن اولور و یا خود اولمه نهایل
اولارق قابل . افندیلر ، شوق قطنی بر آرز ایضاح ایتمک و یوکا بر
اوافق مشال کتیرمک اوزره - بی ، شخص تعیین ایتمک مجبورینده
برافازسکر ، ظن ایدرم - دیه جیکمک : مثلاً آوروپاده فرانسه ده
اون . اون بش سنه تحصیل کورمش و شحات علومدن برنده
اولدیفه اختصاص کب ایتمش ، تحصیل ایتمش ، معلومات اعتباریه
اولدیفه یوسک موقده بولونان طاییدین ذو ایدن بریمی ایله بوندن
آئی آئی اول کوریشیوردم . کندیسی بک اوغل سندنده او طور دینی
والده سنک آسوفیه جوارنده بولوندینی سولهدی . یکریمی کونده
بردقمه والده ملک زبانه کیدرم . فقط ، کورینک او طرفه جیمک ایچون
خیل مشکلات چکویوم . مادنا باشقه بر ملکته کیدیورم ، ظن ایدریورم
و بک سودیکم والده ملک بانه حقیقده زبانه زمان ، او والده ملک بولدینی و باشادینی
محیطی کوردیکه ایکی ساهدن مضنه لالامایورم . والده می بک سولمه که را اروراده
بولو مغله بک زیاده راحتسز قلن طوریورم . افندیلر ، فرق آئی ، فرق قیدی
باشنه کیرمش و باشنده مانع الرزق و الفسق صاریق بولوش براندی اولدین
حاله او جاره دارمکننده یکریمی بش الی فرق کون اقامت ایتمک او ملکیت
بنده کزده اولدیفه بر خاطرات راقبرسه ... (خندهلر) اوت اولدیفه بر
خاطرات راقبرسه بویه هر بری بر جوق نمایانه ، کجک ایجابانی ،
قان ایجابانی اولهرق مستعد و قابلیتی اولان افندیلری بویه آوروپاده
قتیش و مرابه سز بر اقی ، ظن ایدرم ، ملکیتک زک مناسفته اوقدر
موافق اولماسه کر کدر . بنده کز ایترم که ، کزک دوشریدن دوشری به
کندی اولادم و کزک بوتون هایلرک اولادی آوروپا کیتسون ،
کلسون . فقط ، بورادن فصل هئانی اولارق ونه اوصاف و شرائط
نمتمده کزک آنا ، بابا و کزک وطنری حقتنده نه کی دوشونجه بله
کیتشارسه یه اولهجه عودت ایستونلر و وطنه خدمت ایله سونلر .
نصل کیتدیلسه اوله کلسونلر .

محمد ابن بک (چوروم) - اوزمان آوروپا کوندرمک کزک ،
نه فاندسی اولور ؟

حسن فهمی افندی (سینوب) - اقدم ، شمدی بنده کزک احتقادم
او سر کرده در که بسکه با هلسدره و با فاش اولدینده قناعت حاصل

ایدرسم دها زیاده نمون اولورم - بر آدم ، علم و عرفان اعتباریه ،
لسان اعتباریه هانکی ملکیتی و هانکی ملتی بکنیرسه و زرده تحصیل
کورسه اولمه فارشی بک زیاده با فاشش و کندی ملتدن اوز افلاشش
اولور ظن ایدرم .

فاضل برقی بک (کنتری) - اولماز اقدم ، بوجیلدر .
حسن فهمی افندی (سینوب) - ان شاه اولماز . اولدینتی
نه ذات هایلک زده بنده کز آرزو ایتمیزه . فقط عرض ایتدیکم قطعه ،
مجیا قابل دگیدر؟ حکومتمز ، ساده بر نظارتدن دگل ، متعدد نظارتدن
اوروپا طلبه کوندریورم . معارف نظارتی ، تجارت و زراعت نظارتی ،
نافه نظارتی سوکره ، بر جوق جمیات خبریه و اولیای اطفال خصوصی
اولهرق اوروپا طلبه کوندریورلر . بونلرک یکونی بیلگره باغ
اولورور . حکومتک و بویه خصوصی صورنده طلبه کوندرنلرک
ایتدکاری مصارفک یکونی یوز بیلگره لبراره باغ اولورور .
کزک حکومتک کزک آنا و باباسنک وولیسنک نسوبه ایتدیکی مصرفک
هبتی برره کتیرسه کز ظن ایدرسم مجموعی ایکی ، اوج یوز بیک
لبرا ایدر . مجیا بز بویایی ، اوج یوز بیک لبرایه دها اوج ، درت یوز
بیک لبرا علاوه ایدرک ملکیتک زده تمیمی آرزو ایتدیکنم علوم
و صنایع حقتنده اوروپاده کی مؤسسه لری بوراده موجوده کتیره مزیمی ز؟
اوروپاده اک زیاده بولکلش . کب شهرت ایتمش معمله لازم ظن
اجرتاری وره رک اولنری آچاچیمز بویوبوک مؤسسه لره تعلیم و تدریس ایله
توظیف ایله کوسوکره محیطدن آلماسی لازم کان فیوضه ده اوروپا به منتظم
صورنده ترتیب ایدیلن سیاحتلره تأمین ایله ملک مجیا قابل اولمازی؟ بنده کزک
قناعتی شو سر کزده درک بوسورنه ملکیتک زده کارلی چیقه جقدر .
واما آوروپاده بولونان طلبه ایچنده آئی جالیشانلر وارد و بو اوج
بیک طلبه ایچندن بجمتی اکتساب معلومات ایدرک ، متکدل بر حاده
اوج یوز اشدینک عودتی ملکیت ایچون بر کلر عد ایدرم . فقط
حکومت بویاره ایله آوروپاده کی طلبه ک قتییشی تأمین ایدر جکی
سولهدیور . حال بوکه بن بو قتییشی ایدرمز ، دیورم . بو خصوصه
نه صورته حرکت ایدیلر جکی حقتنده ماطر بک افندیلر ایضا -
حات بکه یورم . بنده کز آوروپا کوندرین طلبه تک آتاری
بازاری اونری نه دوشونجه ایله کوندرمش ایسه اودوشونجه ایله
ملکیتک زده عودت ایتملری ایسته یورم . اونلر ملکیتک زده دها بویوک
وظیفه و محبت حصاریه عودت ایله سونلر ، دیورم . یعنی بو قتییشدن
بویا لر تأمین اولو عالیدر . یعنی بوجهلر نه موهوف ایسه اونلرک
تحت شان و امامه آلماسی تکلیف ایدریور و حکومتدن بو خصوصه
ایضاحات بکه یورم .

صلاح جیمجوز بک (استانبول) - اقدم ، هیئت قتییشیه
حقتنده ماطر بک اشدینک واقع اولان تکلیف لردن بحت ایتمدن اوله
حسن فهمی افندی برادریمزه . بر ایکی لقردی سولهمک مجبورینده
قائم . حسن فهمی افندی برادریمز بیورودیلرک : اوروپا طلبه
کوندره جکیمزه اوروپایی بویا کتیرم . بو ، اساسنزه ضایردر .
پیخبر اقدم کزک بر حدیثی وارد : علم ایچون جینه قدر کیک ،
بیوروشلردر . فقط جینی بویا کتیرک ، دیه مشلردر . (خندهلر)
فی الواقع بزه بر مثال کوستر دیلر . بونلر فی الحقیقه قایت آئی ایدی .

دکتر. اونک ایچون بو سعیرلر ها اولاسون. معارف نظارتدن رجا ایدرزگده هافضلہ تخصیصات ایستونلوروم، لکن بزه اساسلی برشی حاضر لاسونلر بواساس اوزرینه کیتونلر.

شکری بک (قسطونی) — اقدم، دارالالخان تشکیل ایلدیگی زمان، صلاح بک افندیگ بیان بوورمق ایستدکلری ذوات طویلانیدیلر ورتلمیاشنامه یاپدیلر. بو تلمیاشنامه موسیقی عثمانیک غرب موسیقیسی ایله ناصل تألیف ایدیله چکنی و موسیقی به ناصل انکشاف وریله بیله چکنی او تلمیاشنامه درمیان ایلدیلر، یازدیلر. تلمیاشنامه مطبوعه درازده سنیه ایقران ایچمشر. صلاح بک افندی یه درانه قدیم ایدهم، فکری ایله او وقت تنور ایدر. بو تلمیاشنامه ایله ایستدکلری مقصد تأمین ایلدیشر. مسئله، نه غرب موسیقیسی و نه شرق موسیقیسی الزام ایچمکر. غرب موسیقیسنک فن جہتلی آلاق موسیقیزه تطبیق ایتمک وکندی لحنلیزی وکندی موسیقیزک وریدیگی روح ولفنی غرب موسیقیسنک قواعدی ایچنده دیکله مکر. او تلمیاشنامه هینک قطة نظری بوندن عیارتدر. اونک ایچون، بونده مفرطلری و نه افراطکارلری الزام ایتمک جہتی بو قدر.

رئیس — برعالمه واری اقدم؟

حاجی محمد امین بک (موصل) — شمدی به قدر دارالالخان هیجا نایچمشر؟ بوکا دائر ناظر بک افندی جواب وریرلری؟ بواساس ده ندرجه به قدر تأمین موفقیت ایلدیش؟

شکری بک (قسطونی) — مساعده بوورور میسرک؟ دارالالخانک حیاتی یکیدن، هان رسنه یا قالمش دیکدر، لکن سنه تک رفنی ایله بو سنه تک نصفنده دارالالخان چایمشر. بناء علیه دارالالخان دن هنوز بو بک بر خدمت بگلمک دوعری اولاماز. فقط بر موسیقی مجموعی نشریه ثبت ایتمش و اوندن برایی دانده نشر ایلدیش، بونده برایی یکی واسکی شرفیل وارد. شمدی ده نلم و تدریس ایله مشغول اولورور. بناء علیه شمدیک برنی بگله نلمه سی، آتی به انتظار ایلمه سی اقتضار ایدر. بنده کزده صلاح بک افندی کی بو، ۲۵۰۰ لبرای آز کور بیورم. بوسلغ ماشانه بیله کفایت ایتمز.

هیچ اولامزه اوج بیک لبرایه ابلاغ ایلدیلر.

رئیس — معلوم عالیلری، بوکی ضامن تکلفاتی، اصول وقواعد تابدیر. باشقه بر مطالعه واری اقدم؟ ۲۴۶۰ نجی فصل ۲۵۰۰ لیرا اولارق کیلمی اقدم؟ (قبول صداری) ۲۵۰۰ لیرا اولارق فصل قبول ایلدیش.

۲۴۷ نجی فصل، مطبوعه طاهره ماشانی: ۳۰۶ لیرا

فؤاد بک (دیوانیه) — مطبوعه طاهره ضلیدر، دگی اقدم؟ رئیس — اوت اقدم.

فؤاد بک (دیوانیه) — بکن کون، ثروت بک افندی و بنده کز، قوم و قایمندن، دولتجه صورت مهمده واقع اولان حدانک اوراده

و یاخود موسیقی آجیزک خلوط اساسیه سی چزمشده اوخط اوزرنده یورومک اوزرنده میدر، بوقه بر جوق موسیقی شناسی طویلامش، اسکی اصولده، یاخود بر فکر مخصوص اولایه رق موسیقی حماه ایدیور، صورتده میدر؟ بونی آلاق ایسترم، چونکه بو کون زده ایکی بو بک جریان وار بر قسی، غرب موسیقیسی، فن موسیقیسدر. صنایع نقیه ده ایسه فن و علم، اساسدر. اونی طوتالم، بوقه بویه بر طاقم هوا و ماغزده دوم و تکله یاپلمش کور دو کوملی بر موسیقی طاشایلم، ادما سنده بولونان آدملر واردر. بر قسی ده دیورک: غرب موسیقیسی، اقسام اعتبار به نقصاندر. زمی غایت ظریف و ایچ و اقسامی چوقدر. بلکه فرنگلر قابا صداله آیشمشر لدر، او ایچ لکی بیله دکلرندن حالم اولان بزم موسیقیسدر. ایسته شمدی بوایی مجادله آره سنده بولونیوروز و دائمی اوله کور و بو بک، بر طرفدن غایت متعصب، مثلا غرب موسیقیسندن بحث ایلدیمی الکر به بر صدا چقدیقته حکم ایدرک تعصب کوسترن آدملر، دیگر طرفدنده موسیقی عثمانیدن بحث اولوندیمی سیوری سنک اوتوبورکی توحش ایدن، تعصب کوسترن آدملر وار. بونلرک ایکسنک آره سی بولق احتمالی بو قدر. شمدی معارف نظارتده دوشن و لطفه، هر ایکی طرفکده، تعصبی آز اولان و شرق و غرب موسیقیرنی تمامیه بیلن آدملردن بر هیئت تشکیل ایتمک، زده نقصان اولان موسیقینک جهت علمیه و نقیه سی آلیق و صوکره بزم حسابیزی اولقشایان جہتله ده توافق ایدرک بر موسیقی وجوده کتیرمکر. دارالالخان بواساس الهی یاپلمشر؟ بوقه علی العموم بر متعصب طرف الزام اولونه رق اوتصبع پیشنده می قوشولور؟ اگر بویه ایسه هیچ بر نتیجه استحصال اولوناماز بو بکون بو هیئی استخلاف ایدن ذوات، دارالبدایع نامنده بر هیئک که اوله «قونسرو اتوار» نامی طاشیوردی — اونک بر جزوی ایدی. بنده کز اودارالبدایع هیئنده اعضا بولونیوروم بو آدملر اتحاد ایتمک قابل اولامادی. بزه موسیقینک متنبی دکز.

حسن فهمی افندی (سینوب) — دینیکی فکری تصدیق بوورور سکر. یعنی اورو یا حیانه آیشمش اولانلر بورایه آیشمه سیورل دیک، بویه دگی؟

صلاح جیجوز بک (استانبول) — بوراده آیشاندرده اورایه آیشمه بوور. ایکسینده آیشدیرلم، دیوروز. شمدی اقدم، اساس اعتبارله بو آدملرله او بوشله مادی. بونلرله هیچ بر مفید ایش بیله مایه جفته قاعت حاصل اولدقندن صوکره سزباشقه بر مره مراجعت ایدرک، دیک، صوکره معارف نظارتی بونلری طویلادی. طویلامقدن مقصدی آکلا به مادم. اگر معارف نظارتک بوندن مقصدی، الحان عثمانیه، مثلا ولایتلرده و سآره حسی بعض لحنلر واردر که بونلری طویلا بوق بر کتبخانه لایچ بر «پرورشور» چیقاره جتی ایسه و بونلری بو خدمت ایچون استخدام ایدیور ایسه غایت مفید. بوق، اگر موسیقیزک اساساتی وضع ایوب اونلرک پیشنده قوشه رق کینک ایسه، بو هیئی تشکیل ایدنلر، بک پیشاندرده قوشولاجق ضخصلر

دیورمک : وقتله تحصیل ابتدائی بیوراده آبی کورن ، آنا وپایک حضاه و تربیسی آبی اکتساب ایدن ، اونک مزرعه دماغه تخم نور عرفان آبی اکیلان کیمه بش سنه ، اون سنکیمه بیله یته او بوللاز. هیچ رشئی اولماز، تنکیم بنده کزک دارالفونده وسائر برلده کوروشدیکم ...

معارف ناطری وکیلی علی منیف بک — کافی دکلی افندم ؟ صادق افندی (دکزلی) — مسئله همدر، کافی اولورمی ؟ چرنکه بومشله ارباب تحصیلک حیثت و حقوق اساسیسنه و اخلاق اولاد وطنه تعلق ابتدیی ایجن کی بر صارتی خواهجکده بوباده سوز سوله همسی لازمدر و فائدهدن غیر خالیدر . معارف ناطری وکیلی علی منیف بک — افندم، حسن فهمی افندی سویلهدی .

صادق افندی (دکزلی) — بنده کز حسن فهمی افندی حضرتلرینک سوزینه قسماً اعتراض ایدهچکم . بابان زاده حکمت بک (سایپایه) — فقط اورتده حضاه مسئله سویقدر .

صادق افندی (دکزلی) — بناء علی هذا آور، یاده بولونان ، اوراده حیاتی کچرن بر طاقم ذوات ایله کو وشو بورم. هر کیس کنندی حال وحیای او قدر مدح ایجنر اما اوندی ، کنندی حساسدن دور کورمه بورم. اونلرک کزک حسیات دننه و کزک حسیات ، طنهلری بوزولامشدر. بعضی بده کوروم بورم بوزولش . فقط، هیچ آور، یابه کیتهدن بوزولش اولانلرده وار . یعنی حدود عثمانیهدن یکی خطوه بیله ایدی به کیتهدن بر طاقم اولاده، طندن بوزولانلرده وار. چونکه ملندر بو . ایجنده آبیده اولور ، کوتده اولور . زیرا هر کس تربیه و برمک ایسنر ، آبی تربیه و برمک . کیسی تربیه و برمکسی بیلمز . کیسی بیلر ، موفق اولماز . کیسیده موفق اولور . انسانک فطری ، طبیعی ، اخلاقی ، پارادایسی ، تربیسی کونا کون اولدنی ایجنر بو خصوص متفاوتدر . مع مافه ، تعلم و تربیتک

بوتی بک دخل و تأثیری اولدنیده انکار ایدهلمز . چه نکه بوتی بک علم و اخلاقی انکار اشکدر . شو حالده بنده کزک دیمک ایسنر بورم که بونلره کوزل تربیه و برمکلی و او صورتله آور، یابه کورمکلی . چونکه انسانک حال و اخلاقی دککه مستعد اولدنیده بده آتنده بولوندرله نکه فائده و نر سی هیچ روجه انکار ایدهلمز . یعنی چالشدریلیر و اخلاقی بوزولمز . فقط او کوندرله حکمتقلیلر ایدار اولمکلی ، اصلت اخلاقه بک مالک اورویا احواله وانف بولو عالی وطنتی زیاده سولهلی . طبعدرکه معارف نظارتک ، مقتضای هر کی اوصافی حائز ذوات میانندن انتخاب و تمین ایدهچکنده بنده هیچ روجه ایله شبه اتم . چه نکه بومشده حاصل اولمازه غایب حصوله کلهمن . بوباده بش بیک ایرا دکل ، اون بیک ایراده و برمک . بوئینش عامیله حاصل اولسون . مسئله بوندن عبارتدر .

رئیس — حاند بک افندی تکلفی . ماده لری اعتبارله لطفاً ایضاح ایدرمیکز ؟ حاند بک (حلب) — افندم بو ، ۲۴۲۶ نجی فصلک ۸۵ نجی

« مفتش معاشی » ماده سنه « ۱۷۸۰ » لبراعلاوه سیله « ۲۵۰۰ » لبرایه « ۹۹ » نجی « مفتش خرج رای » ماده سنه کذک « ۱۷۰۰ » لبراعلاوه سیله « ۲۵۰۰ » لبرایه ابلاغ ایدیله چکدر . بو ضاهم ایله فصلک یکونی « ۳۱ ۱۵۶ » لبرایه اولور .

رئیس — باشقه بر مطالعه واری افندم ؟ بو ایکی ماده « ۱۷۸۰ » تر لبرایه علاوه سیله فصلک یکونی « ۳۱ ۱۵۶ » لبرایه اولور . بو تمذیل و تصحیح ایله فصلی قبول ایدنر لطفاً ال قالدیرسون : فصل قبول ایدلشدر .

۲۴۳ نجی فصل ، انشآت و تعمیرات رولورم تأسیسه و تدریسه : ۲۹۲ ۵۲ لبرایه ۷۳ غروش

محمد نوری افندی (زور) — « ۲۴۳ » نجی فصلک « ۳ » نجی « طالی و تالی مکاتبک انشآت و تعمیراتی » ماده سنه « ۴۰۰۰۰ » لبرایه تخصیصات وضع ایدلشدر . بو تخصیصاتک تره لره صرف اولونه جنی اسباب موجب مضطه سنده یازلامش و دیمک که بو خصوص ، نظارات جلیله ترک ایدلشدر . معلوم طالی لری ۱۳۳۱ سنه سنده لوازمزده بر مکتب سلطانی تأسیس ایلمش و انشآت حواله سیده اعطا اولونمش ایدی . احوال حریمی دن دولایی انشآت ممکن اولادینندن، بوسنه او مکتبک انشآت ای اجرا اولنجه حق اولورسه عیبا بوبیلندن اونخصیصاتک تفریقی ، اعطاسی ممکنسدر ؛ دکلیدر ؟

معارف ناطری وکیلی علی منیف بک — ممکندر افندم ، اگر انشآت ممکن ایسه و دوام ایتمک احتیالی وارسه بو تخصیصاتدن بره بیلیرز . محضوری افندی (زور) — ذاتاً ممکن اولمازه طبیعی . دیمک که اون مکتبکده تخصصاتی بونلرک داخانددر .

معارف ناطری وکیلی علی منیف بک — طبیعی افندم . رئیس — باشقه بر مطالعه واری افندم ؟

۲۴۳ نجی فصل « ۵۲ ۲۹۲ » لبرایه « ۷۳ » غروش اولر قبول ایدلشدر . ۲۴۴ نجی فصل ، ادارات ملحقه معاشاتی : ۱۵۰۹۹ لبرایه ۶۰ غروش

رئیس — سوز ایستین واری افندم ؟ قبول ایدلشدر .

۲۴۵ نجی فصل ، ادارات ملحقه معارفی : ۷۸۰۸ لبرایه

رئیس — بر مطالعه واری افندم ؟ قبول ایدلشدر .

۲۴۶ نجی فصل ، دارالالمان عثمانی مختصاتی : ۲۵۰۰ لبرایه صلاح جبه جوزک (استانبول) — افندم ، برمتک حسابیت روحیسنی افاده ایدن صنایع فیهدر . کورویورزک معارف نظارتی موسیقی ایله مشغول اولور بو . شایان تشکر در . حق « ۲۵۰۰۰ » لبرایه یورک بوبایدیه آزددر . لکن الکهم برجهت وارددر . معارف نظارتی ، بودارالالحار نامی آتنده طوبلادیفی ذواتی عثمانی موسیقیسنی

رئیس — بر مطالعه واری اقدام ؟
 قبول ایندیشدر .
 حاند بک (حلب) — اقدام ، یوحن سوکرهک ، ۲۵۹۱ غی
 فصل ایبه ، ۲۵۲۰ غی فصل ، یوجدهه پاکتلقه ییشدر . بورادن
 طی ایندیوب ماله نظارت یوجدهه استخا ایندیشدر .
 رئیس — ۲۵۲۱ غی صه کچکر اقدام .
 حاند بک (حلب) — ۲۵۲۰ غی فصلده طی ایندیچک .
 ۲۵۲۰ غی قلاصق اقدام .

مدراج اولادیندن تحت اقتضایک . بوا مطابق صدر اعظم باشا
 حضرتلی ، معارف بودجهسک مفا کرمی صرسته مویک انجمن
 بصورت لویه بیان یورده معارفی و عداخشاردی . بکا مائر ناکی
 بر اصول و قرار اتقاد ایندیش ؟ لطفاً یوآده زی شور اینسونتر .
 معارف نظری وکل علی منیف بک — اقدام ، تقوم وفاقیک
 طبع و توزی و معارفک لوسوسی و واردانک اخذ و فیزی
 مطبعمارده مآددر . دعا و غیرسی مطبعمارده واسطه معارف
 لغارتنه مآددر . قسط شمدی ، قدر تقوم وفاقیک رهیت قدسی
 بی رهیت تحریمی و قدر . صدر اعظم باشا حضرتلی کوروشک .
 طبع و توزی کا کان مطبعمارده قائل اوزره . مآرئه عدارتیه
 رهیت قلبه تشکیل ایدجکتر . باصدارت قلندن باخود مدونات
 قلندن برهیت قلبه تشکیل یورده معارف . او هیئت قلبه ،
 تقوم وفاقده نشر و تحریری لازم فان موادی مطبعمارده و رطب طبع
 و نشر اینتور معکتر .

قواد بک (دیوانه) — حسابجه ، کرک مطبعمارده و کرک
 معارف لغارتی ریشی در عهدده انجمنور .

معارف نظری وکل علی منیف بک — اقدام ، تقوم وفاقیک
 طبع و توزی و زده عهدده انجمنور . امور تحریمی دوشه یاده و غیره
 عدارتیه مآد اولاق و صدارت او وظیفه ایا ایدجکتر .

رئیس — باشه بر مطالعه واری اقدام ؟
 بر مطالعه اولادیندن فصل قبول ایندیشدر .

۲۵۸ غی فصل ، مطبعمارده معارفی : ۲۳ ۲۵۰ لیرا

رئیس — بر مطالعه واری اقدام ؟
 قبول ایندیشدر .

آسی نس

۲۵۹ غی فصل ، جزائر مفید مأمورین معارفی : ۲۹۷ لیرا
 ۶۰ غروش

۲۵۳ غی فصل ، مأمورین و معالجین و مستخدمینک تخصیصات
 تریه فوق العاده لری : ۶۵ ۰۰۰ لیرا
 رئیس — بوصول ، مأمورینک تخصیصات فوق العاده شهر جارته
 مآددر . موازنه ماله انجمنی ، یوحن اولوکی ایکی فصیلت ، ماله
 یوجدهه کچیکیندن بخته . بورادن طی ایندیکی سوبه یور . قسط
 حاند بک اعدی ، دت یور بکر ، نامه نظارتی یوجدهه ۲۵۳۰ غی
 فصلین باشا ایندیشدر . شو حاقده مأمورینک تخصیصات فوق العاده شهر جارته
 مآد اولان برفصت نوروسی ۲۵۲۰ اولاق .
 حاند بک (حلب) — اوت اقدام ، ۲۵۲۰ اولاق .
 رئیس — بانه علیه ، ۲۵۲۰ غی فصل ، مأمورین و معالجین
 و مستخدمینک تخصیصات فوق العاده شهر جاری اولوق ۶۵ ۰۰۰
 لیرادر . بر مطالعه واری اقدام ؟
 قبول اولو نشدر .
 معارف نظارتی یوجدهه یتدی . باشه و جاریزده و ارا اقدام .
 قسط علی ایچره ، و قدر بر آرز اینر لودی . بانه علیه ، یه یوجده ایبه
 جمهرتسی گوی بر مقدار ساعت ایکیده اتحاد اینک اوزره جلسه
 ختام و بر یوروم .

تتام مقارکات
 ماله ساعت
 ۱۵

اتحاد آکی روزنامه سی

جماریسی : ۲ سات ۱۹۲۱

جلسه صدر اولو ساعت ایکیده اتحاد ایدجکتر

مدرج
 نوموس

ایضا قاری
 ۱۹۲۲

- ۱۰ — موزان محراب قانون لایحهسک بیه ساکرتی .
- ۱۱ — امیرا فرادینساکت کچکر مذاکره سی .
- ۱۲ — زانارامک و نظام و تکلیفات اسبابجه جت مربوطین حنده وارتمه .

خط قلمی مدبری
 طایرین وار